

HYVÄÄ SYKSYN AIKAA
KOTIKIRKON LUKIJOILLE

3 | 2025

Kotikirkko

HÄMEENLINNA 6.8.2025

**KIRSI
OJANSUU-
KAUNISTO:**
OLEN ELÄNYT JA
EREHTYNYT
– SIKSI VOIN OLLA
INHIMILLINEN
PAPPI

AJANKOHTAINEN
LUKUPAKETTI
Pysähdy
ja lue
rauhassa

**VALOMESSUISSA
SANA KOHTAA VALON!**
SEURAKUNTALAISTEN
TEKEMÄT MESSUT
TÄYTTÄVÄT KIRKON

BIBLE JOURNALING
TUO USKON ELOON
KUVIN JA VÄREIN

Menot-liite!
**KAIKKI SYKSYN
TAPAHTUMAT KÄTEVÄSTI
YKSISSÄ KANSISSA**

pääkirjoitus

KAUPUNGIN KERROSTUMAT JA SIELUN VIRRAT

Kun aloitin työni Hämeenlinnassa toukokuussa, minua tervehti kaupunki, jossa historian kerrokset tuntuvat kulkevan jokaisessa kadunkulmassa. Linnaniemi, keskiaikainen kirkko, vanhat puutalot, tehdasalueet ja uudet lähiöt: kaikki kertovat omalla tavallaan siitä, että elämä tässä kaupungissa on jatkunut sukupolvesta toiseen, vaikka moni asia on muuttunut.

Oivallus syksyn lähestymisestä on sukua sille hetkelle, kun katsoo ensimmäistä kertaa elokuun aamuöiseen usvaan: näkyvyys on rajallinen, mutta ilmassa on uusien mahdollisuuksien tuoksu. Kesän aikana olen huomannut, että seurakunnassa kulkee kaksi virtaa rinnakkain. Toinen on hiljainen, syvä ja vanha rukouksen, tradition ja yhteisöllisyyden virta, joka kantaa. Toinen virta on levottomampi, etsivä ja utelias – se kyselee, haastaa ja kaipaa uusia sanoja ja uusia tapoja elää todeksi sitä jotain, mitä traditiomme nimittää uskoksi ja toivoksi.

Näiden virtojen väliin mahtuu monenlaista elämää. Kasteita ja hautauksia, leiriöitä ja ehtoollisia, hiljaisia hetkiä ja kirkasäänistä laulua. Näissä elämän pienissä ja suurissa hetkissä voi kokea sen, miten raja kahden maailman välillä on lopulta melko ohut. Niiden äärelle pysähtyminen auttaa muistuttamaan, että Jumalan läsnäolo ei katoa, vaikka tavat ja käyttämämme kieli muuttuisivat. Kesän ja syksyn, päivän ja yön rajalle pysähtyminen on mahdollisuus kuulostella, mihin Jumala haluaa meitä johdattaa alkavalla syyskaudella.

Syksyn myötä moni palaa arkeen ja aikataulutettuun elämään. Kesän helteisen väljyyden jälkeen kalenterit täyttyvät, ja hiljaisuudelle jää vähemmän aikaa. Siksi haluaisin kannustaa varaamaan tilaa ja hetkiä pysähtymiselle jo nyt. Tilaa sille, että saa tulla rauhassa, olla hetken ja lähteä sitten taas – ehkä hiukan kevyemmin askelin. Joku haluaa löytää vastauksia iltojen pimetessä, toinen hakee paikkaa, jossa voi kerankin olla ilman kysymyksiä. Pysähtyminen, hiljentäminen ja kuulostelu, mutta myös keskustelut ja yhdessä etsiminen ovat kaikki mahdollisuuksia havaita siihen olemisen jatkumoon, jossa olemme jatkuvasti Jumalan edessä ja Jumalassa.

Kahden virran – vanhan ja uuden – rinnakkaiselo ei ole ongelma, vaan lahja. Perinteen syvä virta antaa juuret, etsivän liikkeen virta tuo siihen elävän veden kiertoa. Kun nämä kohtaavat, maailmojen raja piirittyy näkyväksi: vasta rajalta käsin on mahdollista tulla osaksi jostain uudesta, kauniista ja kestävästä.

Olkoon alkava syksy meille kaikille mahdollisuus löytää aikaa sekä levolliselle pysähtymiselle että luottavaiselle liikkeelle.

Tommi J. Vehmas
pastori

Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki voitti uuden seurakuntatalon arkkitehtikilpailun

“SOPIIVASTI KIRKKOLLISEN RAKENNUKSEN OLOINEN”

TEKSTI **REETTA LAAKSONEN** KUVAT **ARKKITEHTITOIMISTO LAHDELMA MAHLAMÄKI**

Hämeenlinnan seurakuntayhtymä järjesti uuden seurakuntatalon suunnittelusta arkkitehtuurikutsukilpailun yhteistyössä Suomen Arkkitehtiliiton kanssa. Kilpailun tavoitteena oli löytää uudelle seurakuntatalolle arkkitehtonisesti luonteenomainen ja toiminnallisesti korkeatasoinen ja erityisesti seurakuntatilojen osalta muuntojoustava idearatkaisu jatkosuunnittelun pohjaksi. Seurakunnan toimintatilojen lisäksi uusi rakennus sisältää myös asuntoja.

**KIRSI
OJANSUU-KAUNISTO:**

Kaiken keskiössä
on Kristus
s. 4–6

MITÄ KUULUU

Hämeenlinna-Vanajan
seurakuntaan tänään.
Lue uutiset s. 8–9

Vuonna 1997 perustettu arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki Oy voitti kilpailun työllään 'Poukama'. Hämeenlinnan uuden seurakuntatalon suunnittelutyö on toimiston toisen osakkaan, SAFA-arkkitehti ja emeritusprofessori **Ilmari Lahdelman** mukaan mielenkiintoinen tehtävä.

– Miten saada aikaan sellainen seurakunnallinen rakennus, joka on kirkollisen

rakennuksen olinen mutta erottuu myös sopivalla tavalla ympäristöstään, Lahdelma pohtii.

Kilpailun palkintoraati luonnehti voittajatyötä ilmeikkääksi ja omaleimaiseksi ja sen nähtiin tuovan alueelle persoonallista arkkitehtuuria ja kutsuvaa tunnelmaa. Työ erottuikin selvästi ympäristöstään lämpimillä materiaaleilla, kuten punatiilellä ja puulla, jotka viestivät kodikkuutta ja yhteisöllisyyttä.

Haastetta suunnitteluun toi myös pyhyiden olemuksen miettiminen.

– Luonnonmateriaalit ovat arkkitehtien perinteisiä työkaluja, mutta myös käsikoteltavia materiaaleja. Haastetta suunnitteluun toi myös pyhyiden olemuksen miettiminen, Lahdelma sanoo.

Kilpailutöiden arvioinnissa tuomaristo painotti kilpailuohjelman mukaisesti muun muassa rakennuksen korkeatasoista kaupunkikuvallista ilmettä ja sen hahmottumista seurakuntarakennuksena, eri toimintojen huomioiminen erilaisten käyttäjien näkökulmasta, pyhyiden kokemusta seurakuntatalon tiloissa sekä teknistaloudellista toteutettavuutta ja kestävää kehitystä.

– Rakennuksessa on kompakti rakennusmassa, joka te-

kee siitä energiataloudellisen. Harjan alla olevat työtilat ovat helposti muunneltavia, jolloin ne pysyvät käyttökelpoisina pitkään, kuvailee Lahdelma.

Palkintoraati käsitteli myös yleisöltä tulleet palautteet. Yleisöpalautteissa jokainen kilpailutyö sai niin risuja kuin ruusuja. Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan nuorten vaikuttajaryhmä ja koululaisien vaikuttajaryhmä antoivat palkintoraadille myös omat lausuntonsa kilpailutöistä. ■

Kuva Heili Mielonen

KASTE

– elämän alku
Jumalan sylissä
Lue s. 7

VALOMESSUT

– kuin toinen koti
Lue s. 10–11

TERVETULOA MUKAAN!

Konsertit, messut ja muut tapahtumat löydät **MENOT-**liitteestä.

HÄMEENLINNA ON LAPSEN PARAS PAIKKA

– Se ekologinen ja ekonominen perintö, jonka me annamme lapsillemme, on kestämaton, sanoo Hämeenlinnan kunnallis- ja kirkkopoliitikassa vaikuttava ex-kansanedustaja **Kirsi Ojansuu-Kaunisto**. Pappina hän keskittyy siihen, että kristinuskon merkityksellinen hengellinen sanoma siirtyisi eteenpäin.

TEKSTI **JANNE VILLA** KUVAT **MARIKA LJÄS**

Kemijärvellä syntynyt ja Lohjalla nuoruutensa viettänyt **Kirsi Ojansuu-Kaunisto** on *"henkiseltä kodiltaan hämeenlinnalainen"*.

– Täällä elämänrytmi on levollisempi, eikä ilmapiiirissä ole kireyttä.

Joka on keskustellut Kirsin kanssa tai kuullut tämän puhuvan, tietää ettei raikuva nauru ja eläväinen puhe vastaa vanhaa mielikuvaa hitaasti syttyvästä hämäläisestä.

Kulttuurishokkia ei kuitenkaan syntynyt, kun hän muutti Hämeenlinnaan luokanopettajaopintojensa takia vuonna 1983.

– Tykästyin heti kaupunkiin. Me opiskelijat elimme kyllä täysin omissa kuplassamme.

Alkuasukkaisiin törmätessään nuori opiskelija ajatteli aluksi, että hämäläiset ovat vain vähän hitaampia tutustumaan.

– He eivät tulleet heti toivotamaan tervetulleeksi avoimin mielin, vaan katsoivat hetken aikaa, olenko lintu vai kala. Mutta kun tulokas tänne kerran hyväksytään ja kättä lyö-dään, luottamus säilyy.

"Esikoisen syntymä mullisti maailmani niin radikaalisti, että aloin yhtäkkiä kokea valtavaa vastuuta ympäristöstä ja yhteiskunnasta."

Täällä on hyvä asua ja kasvaa

Hämeenlinna alkoi asuinpaikana kiinnostaa vakavasti vasta kun Kirsi Ojansuu-Kaunisto mietti miehensä kanssa, missä lapset kasvatettaisiin.

– Isäni oli levoton sielu ja perheemme muutti monta ker-

taa. Halusin juurruttaa omat lapseni johonkin paikkaan. Hämeenlinna tuntui kivalta, mukavannäköiseltä ja turvaliselta.

Toki väkivaltaa ja huumeita löytyy täältäkin, mutta eri mitakaavassa kuin monissa muissa paikoissa.

Luontoa löytyy läheltä. Kaupunki on sopivan kokoinen ja sijainniltaan erinomainen Helsingin ja Tampereen välissä, Ojansuu-Kaunisto listaa Hämeenlinnan voittavia menestystekijöitä.

– Lapsikin pystyy pyörimään keskustan päästä päähän ja hahmottaa kaupungin koon.

Kaupungissa on satsattu lastenkulttuuriin kiittävästi.

– Missä lasten on hyvä olla, siellä on myös aikuisten. Jäimme Hämeenlinnaan lasten takia, sillä näimme että heidän on hyvä kasvaa täällä.

Valtaa on uskallettava käyttää

Yhteiskunnallinen ajattelu oli nuorelle Kirsi Ojansuu-Kaunistolle *"outoa ja vierasta"*. Hän ei kokenut itseään valveutuneeksi ja kirjaviisaaksi teoreetikoksi tai tulevaksi poliittiseksi vaikuttajaksi.

– Mutta esikoisen syntymä mullisti maailmani niin radikaalisti, että aloin yhtäkkiä kokea valtavaa vastuuta ympäristöstä ja yhteiskunnasta.

Luokanopettajana Hämeenlinnassa työuransa aloitaneesta kasvatustieteilijästä tuli monella saralla vaikuttava vihreä poliitikko.

Nyt alkamassa on kahdeksas kausi kaupunginvaltuustossa ja kirkollisissakin luottamustehtävissä hän on toiminut pitkään, kirkolliskokousta myöten.

– Valta ei ole sen pyhempää kirkollisella puolella, vaan raadollista valtopoliittikkaa on sielläkin. Meidän pitää uskaltaa ravistella tabuja ja sanoa asioita auki.

Eduskuntaan pyrkiessä Ojansuu-Kauniston mottona oli **Martti Lutherin** ajatus: *Vaikka tietäisin, että maailma*

Kirsi Ojansuu-Kaunisto on *"henkiseltä kodiltaan"* hämeenlinnalainen. Perhe haluttiin juurruttaa turvalliseen ja luonnonläheiseen kaupunkiin.

tuhoutuu huomenna, istuttaisin tänään omenapuun.

– Toin alusta lähtien politiikassa vahvasti esiin kristillisen maailmankatsomuksen. Meitä kristittyjä on monenlaisia, ja minun tapauksessani se ei tarkoita ripustautumista menneeseen maailmaan.

Poliitikko näki suomalaisen yhteiskunnan ja maailman muuttuvan nopeasti.

– Myös vanhentuneita ajattelutapoja oli muutettava niin yhteiskunnassa kuin kirkosakin.

Emme kaipaa kolosseja

Hämeenlinnassa vaikuttivat vanhat valtarakenteet, konservatiiviset ja sisäänpäin lämpiävät voimat, Kirsi Ojansuu-Kaunisto koki vuonna 1992 paikallispolitiikkaan tultuaan.

– Päätäjillä ja taloudella oli liian likeiset suhteet. Jääviysasioita ei aina muistettu. Kuntapolitiikka tervehtyi onneksi jo 1990-luvulla ja 2000-luvulla se on ollut läpinäkyvää, avoimempaa ja ihmisiä osallistavampaa.

Kaavoitukselta hän toivoo riittävää väljyyttä, joka ko-

rosta paikallisia vahvuuksia, luontoa ja ympäristöä. Hämeensaaren alueesta ja Vanajaveden rannoista ei pidä tehdä *"mitään Helsingin jätäkäsarta"*.

"Meillä molemmilla meni elämä ihan eri tavalla kuin nuorempana kuvittelimme."

– Hämeenlinnan vetovoima ei synny siitä, että rakentaisimme samanlaisia kolosseja kuin Helsingissä tai Tampereella.

Notkeasti ja rohkeasti ulos kuplista

Hämeenlinnan seurakuntayhtymää Kirsi Ojansuu-Kaunisto pitää *"aikaansa seuraavana, notkeana ja uudistusmielisenä"*. Hän nostaa onnistumisista esiin ydinkeskustaan suunnitellun seurakuntatalon.

– Seurakunta näyttää, miten puurakentaminen on esteettisesti kaunista.

Suuri onnistuminen oli myös *Via Crucis* -pääsiäiskulkue. Se oli iso taloudellinen satsaus, yli sata tuhatta euroa, mutta kun noin 10 000 ihmistä tuli katsomaan kulkuetta, se kannatti.

– Olen onnellinen ja ylpeä tästä panostuksesta. Tavoitimme paljon ihmisiä, jotka eivät käy tavallisesti seurakunnan tilaisuuksissa.

Evankeliointia ja julistustyötä täytyy tehdä uusilla ja yllättävilläkin tavoilla. Kirkon kannattaa mennä ennakkoluulottomasti ihmisten pariin, mistä esimerkiksi *Prideen* osallistuminen on Ojansuu-Kauniston mielestä positiivinen esimerkki.

– Emme toteuta lähetyskäskyä siten, että pysymme omis- sa kuplissamme ja hoidamme niissä toisiamme, vaan meidän on mentävä rohkeasti kupliemme ulkopuolelle.

Haaksirikko muttei maailmanloppu

Julkisuudessa saivat takavuosina huomiota Kirsi Ojansuun ja **Timo Kauniston** tahoillaan tapahtuneet avioerot ja kansanedustajien suhde, joka

>>

Meidän pitää tässä ajassa rukoilla sekä ekologisen että ekonominen kestävyys puolesta, ettemme enempää söisi leipää tulevilta sukupolvilta ja ettemme tuhoaisi ahneuksissamme tätä maapalloa, sanoo Kirsi Ojansuu-Kaunisto.

saattoi vaikuttaa kummankin putoamisen eduskunnasta.

– Meillä molemmilla meni elämä ihan eri tavalla kuin nuorempana kuvittelimme.

Varsinais-Suomen vuoden 2007 äänikuninkaan Kauniston äänimäärä romahti.

– Tulin Timolle kalliiksi. Hän sai hirveän rökytyksen erottuaan. Suurin synti oli mennä yhteen vihreän kanssa. *"Eikö ketään olisi löytynyt kepusta..."*

Avioero on haaksirikko muttei maailmanloppu, Kirsi Ojansuu-Kaunisto kiteyttää.

– Ero lisäsi ymmärrystäni ihmisten elämästä. Nuorempana minulla oli varmat näkemykset siitä, millainen on hyvä kristitty. Olen nyt inhimillisempi ja armollisempi muitakin kohtaan.

Uudessa suhteessaan vihreä idealisti puolestaan joutui luopumaan joistakin periaatteistaan, muun muassa suhteestaan yksityisautoiluun.

Liikenteellisesti kompaktissa ja kätevässä Hämeenlinnan keskustassa hän ei tarvinnut autoa, vaikka perheessä oli kolme lasta. Pyörällä ja kävelen pääsi kaikkialle. Mutta miehen maatila on Alastarolla.

– Hommasin ajokortin vasta kun rakastuin tuohon kepu-laiseen maaseutuyrittäjään. Yksi lapsistani sanoi, että *"sä petät autoilemalla sun arvot"*, mutta maalla lähimpään kauppaan on 16 kilometriä ja ajan biokaasuautolla.

"Kenenkään ei kannata olla minkään maallisen messiaan vedettävissä."

Varokaa valheita ja maallisia messiaita

Tähän aikaan sopii Kirsi Ojansuu-Kauniston mielestä Jeesuksen kehoitus: *Valvokaa!*

– Meidän pitää olla tarkkana, ketä me seuraamme, ja

meidän on erotettava totuus valheista ja salaliittoteorioista, jotka vievät harhaan. Kenenkään ei kannata olla minkään maallisen messiaan vedettävissä.

Ojansuu-Kaunisto korostaa tänä vastakkainasettelujen aikana yhteistyötä ja välttämättömien kompromissien tekemisen taitoa.

– Toisten puolueiden ja maailmankatsomusten edustajia on kohdeltava aina oikeudenmukaisesti ja reilusti. Kunniottavan asenteen on oltava osviittana toiminnallemme.

Asiat voivat riidellä, mutta ihmisten ei tarvitse.

– Me voimme olla tiukkoja asia-argumenteissa ja hyväksyä sen, että meillä on erilaisia näkemyksiä, mutta ketään ei pidä iskeä henkilökohtaisuudella.

Rohkaisen toteuttamaan uudet unelmat

Pudottuaan eduskunnasta Kirsi Ojansuu-Kaunisto toteutti lu-

KIRSI OJANSUU-KAUNISTO

- Syntynyt 1963 Kemijärvellä
- kolme lasta ensimmäisestä avioliitosta, puoliso Timo Kaunisto
- luokanopettaja Hämeenlinnassa 1990–1999
- Vihreiden kansanedustajana vuosina 1999–2011
- vihitty papiksi 2021 Helsingin tuomiokirkossa
- Hämeenlinnan kaupunginvaltuuston jäsen
- Hämeenlinna-Vanajan seurakuntaneuvoston sekä yhteisen kirkkovaltuuston jäsen

kioaikaisen haaveensa teologian opiskelusta. Hänet vihittiin vuonna 2021 papiksi Helsingin hiippakunnan suurimpaan seurakuntaan Malmille.

Seuraava papin pesti alkaa syksyllä Akaan seurakunnassa.

– On hienoa löytää itsestään jotain uutta vielä yli kuusikymppisenä. Saan tehdä hyvin merkityksellistä palvelutyötä, elää mukana ihmisten iloissa ja suruissa ja lohduttaa.

Kasvatustieteiden ja teologian maisteri rohkaisee opiskelemaan toisen tutkinnon, jos iän myötä herää toiveita ja unelmia uudesta ammatista.

– Monipuolisesta elämäkokemuksesta on hyötyä. Olen jo elänyt ja tehnyt syntiä riittävästi, jotta voin olla inhimillinen pappi.

Nuoren peruskallio kestää koko elämän

Kirsi Ojansuu-Kauniston sydämellä ovat erityisesti nuoret, joiden elämään hänellä on ollut läheinen kosketus kolmen jo aikuistuneen lapsensa kautta.

Teologin oma hengellinen kasvualusta oli Lohjan seurakuntanuorissa.

– Meillä oli ajattelemisen sallittu. Seurakuntanuorten toiminta ei ollut autoritaarista, vaan se antoi tilaa ja loi edellytyksiä itsenäiselle ajattelulle. Toisinajatteli joita ei tuomittu.

Papin työssä Helsingissä hän huomasi, että nuoret ovat taas kiinnostuneita kristinuskosta. Kahtena edellisvuonna yli puolet vastasi rippikoulun kyselyssä, että heitä kiinnostaa Jeesus ja Raamattu.

– Tämä muutos on tullut yllätyksenä monille kirkon työntekijöille. Viime vuonna kastettiin ennätysmäärä rippikoululaisia, ja minäkin kastan neljä henkeä ennen seuraavaa rippileiriä.

Kirsi Ojansuu-Kaunisto suosittelee nuorille lämpimästi seurakuntanuorten ja isosten toimintaan osallistumista, joka antoi hänenkin ajattelulleen ja uskolleen kestävä pohjan tuleviksi vuosikymmeniksi.

– Perussanomani nuorille on selkeä ja yksinkertainen: *Sinun ei tarvitse pelätä. Rinnalasi ja peruskallionasi on Kristus. Et ole koskaan yksin.*

Poliitikon ainoa auktoriteetti

Kirsi Ojansuu-Kaunisto päätti pappisvihkimyksen jälkeen, ettei enää ole puolueen jäsen, vaan toimii vihreissä sitoutumattomana.

– Tunnustan vain yhden ehdottoman auktoriteetin ja kirkkaan johtotähten, ja se on Jeesus Kristus! Hän oli aikansa radikaali ihmisoikeuksien puolustaja, joka hyväksyi sorrettujen ja halveksittujen ihmisarvon.

Minkäänlaista diskriminaatiota ei saa hyväksyä kirkossa liittyen sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen, rotuun, ihonväriin tai ihmisen muuhunkaan taustaan, Ojansuu-Kaunisto korostaa.

– Joku kristitty saattaa valikoida tiettyjä raamatunkohtia syrjimisen ja suvaitsemattomuuden välineeksi unohtaen Jeesuksen hengen ja ohjeet ihmisten tuomitsemisesta. Minulle ainoa auktoriteetti maallisella ja hengellisellä puolella on Jeesus Kristus.

Pappi ei ole omassa varassaan vaan Kolmiyhteinen Jumala on mukana kaikessa. Kirkollisissa toimituksissa hän pukee päälleen alban ja stoolan, mikä korostaa sitä, että tehtävänä on olla Kristuksen työtoveri.

– En korosta itseäni vaan Kristusta. Rukoilen Herraa näyttämään ja kirkastamaan, mitä minun pitää milloinkin sanoa. Uskon, että kun tämän työn tekee rukouksessa, siinä on siunaus.

Kansanedustajan työstä Kirsi Ojansuu-Kaunisto ei enää haaveile.

– Tämä homma on nyt minun juttuni. Voin tehdä kirkollisia toimituksia sen jälkeenkin, kun jään eläkkeelle 68-vuotiaana. ■

KASTEMEKKO KERTO JUMALAN RAKKAUDESTA

Ristiäisissä kastettava puetaan valkoiseen kastemekkoon – tai tarkemmin sanottuna tunikaan. Tapa juontaa juurensa antiikin Roomaan, jossa niin miehet kuin naiset käyttivät valkoista tunikaa.

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN**
KUVA **KIRKON KUVAPANKKI, SANNA KROOK**

Kristinuskon alkuvuosisatoina kastettavat, useimmiten aikuiset tai kokonaiset perheet, puettiin kasteen jälkeen valkeaan asuun merkiksi siitä, että Jumala ympäröi heidät rakkaudellaan ja armollaan.

**Koko toimitus
on täynnä
vahvaa
symboliikkaa.**

Kaste tapahtui usein upotamalla, minkä jälkeen kastettu kuivattiin ja puettiin puhtaaseen vaatteeseen. Valkoinen puku symboloi uutta alkua ja Jumalan hyvyyttä – sitä, että emme tarvitse Jumalan edessä ansioita, vaan hän tuntee ja rakastaa meitä sellaisina kuin olemme.

Samalta ajalta juontaa myös kummien perinne. He olivat varhaiskirkon tukijoita, latinalaiselta nimeltään sponsor, ja heidän tehtävänään oli

ohjata uusi kristitty seurakunnan yhteyteen ja kristillisen uskon salaisuuksiin.

Perintöä tai lainattua lämpöä

Monissa perheissä kastemeko kulkee sukupolvelta toiselle. Se voi olla ommeltu vaikkapa isoäidin hääpuvusta, ja siihen on saatettu kirjailla kaikkien kastettujen nimet. Jos omaa kastemekkoa ei ole, seurakunnat lainaavat mielellään kastemekkoja tai isomille lapsille sopivia alboja.

Kaste ei kuitenkaan ole vain vaatteita. Koko toimitus on täynnä vahvaa symboliikkaa: kastemaljan vesi viittaa elämän alkun ja Raamatun kertomuksiin luomisesta ja vedenpaisumuksesta. Se muistuttaa myös peseytymisestä ja uudistumisesta – armon virrasta, joka yhä virtaa.

Ristiäisissä sytytetään myös kastekynttilä. Se kuvaa Kristusta, maailman valoa, joka johdattaa kastettua elämän matkalla. ■

KASTEMEKKO LAINAKSI SEURAKUNNALT

Seurakunnalla on kauniita kastemekkoja, joita saa lainata. Kastemekkoja voi tiedustella palvelutoimistosta, ma, ti ja to klo 9–12 ja 13–15, pe klo 9–12 numerosta 040 804 9333.

ILMOITA PUKUSI KASTEPUKUNÄYTTELYYN!

Kastepukunäyttely – SYLI

Ajankohta: **20.11.–5.12.**

Paikka: **Wetterhoffin myymälä**
Wetterhoffinkatu 4 D, Hämeenlinna

Kastepukunäyttely SYLI kunnioittaa suomalaista käsityöperinnettä ja kastejuhlaperinteitä. Wetterhoff juhlii tänä vuonna 140-vuotista historiaansa käsityöperinteen vaalijana ja ylläpitäjänä Suomessa. Tämä näyttely on osa juhlavuoden kunniaksi järjestettyjä kohokohtia.

Kaste on ovi kristillisen seurakunnan yhteyteen. Näyttely toteutetaan Wetterhoffin ja Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan yhteistyönä.

KASTEMEKOT JA PUVUT

Näyttelyssä esitellään erilaisia kastemekkoja ja pukuka eri aikakausilta. Näyttelyssä tuodaan esille myös pukujen tarinoita sekä tietoa pukujen käyttäjistä. Tavoitteena on saada 30 pukua esille näyttelyyn.

HAKUAIKA

Näyttelyyn otettaville kastepuvuille on järjestetty hakumenettely. Hakuaika näyttelyyn on 6.8.–30.9.2025. Voit ilmoittaa kastepukusi ehdolle näyttelyyn tästä <https://link.webropol.com/s/kastemekko> Näyttelyä varten on perustettu työryhmä, joka tutustuu näyttelyyn ilmoitettujen pukujen tietoihin ja valitsee niistä sopivat näyttelyyn. Näyttelyyn hyväksytyjen pukujen omistajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti 31.10.2025 mennessä.

LISÄTIETOJA ANTAA TARVITTAESSA

Wetterhoff, Hillevi Kaarlenkaski, www.wetterhoff.fi
Hämeenlinna-Vanajan seurakunta, Seija Puusaari,
www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi

Auton latauspisteet löytyvät nykyään myös
Poltinahon seurakuntatalolta.

Kuva Anne-Mari Ikonen

SÄHKÖAUTON LATAUS- PISTEITÄ ASENNETTIIN KESÄN AIKANA

Sähköauton latauspisteitä on asennettu kesän aikana useiden kirkkojen, seurakuntatalojen ja hautausmaiden yhteyteen Hämeenlinnassa. Jo toiminnassa olevat latauspisteet löytyvät Virtasovelluksesta.

Auton lataus onnistuu tällä hetkellä vain RFID-tunnisteen eli avaimenperän tai -kortin avulla, jonka voi tilata Virta-so-

velluksen kautta. Lataus seurakuntayhtymän latauspisteissä maksaa 0,30 €/kWh.

Auton latauspisteet löytyvät kantakaupungissa Poltinahon seurakuntatalolta ja Ahveniston sekä Vuorentaan hautausmaan parkkipaikoilta. Rengossa, Kalvolassa ja Tuuloksessa lataamaan pääsee sekä kirkolla että seurakuntatalolla. Hauholla ja Lammilla latauspisteet ovat seurakunta-

**Lataus seurakuntayhtymän
latauspisteissä
maksaa
0,30 €/kWh**

talon pihassa. Lisäksi Kaunisniemen leirikeskuksen pihalla on latauspiste. ■

Uusia kirkkoherroja Kanta-Hämeeseen

Kevään ja kesän aikana Hämeenlinnan alueelle valittiin uusia kirkkoherroja. Hauholta eläköityvän kirkkoherra **Tapani Vanhasen** tilalle seurakuntalaiset äänestivät Hauholta seurakuntapastorina työskentelevän **Katja Verhon**. Verho aloittaa Hauhon kirkkoherrana syyskuun alussa.

Lammin seurakunnan uudeksi kirkkoherraksi valittiin **Mika Juppala**, joka työskentelee tällä hetkellä seurakunta-

pastorina Hämeenlinna-Vanajan seurakunnassa. Juppala siirtynee Lammille lokakuun alussa.

Myös Janakkalan kirkkoherra **Pekka Riikonen** jäi eläkkeelle. Janakkalan uudeksi kirkkoherraksi valittiin teologian tohtori **Miikka Anttila**, joka asetetaan virkaansa Janakkalan Pyhän Laurin kirkossa sunnuntaina 24.8. klo 10 pidettävässä messussa. Virkaan asettamisen toimittaa piispa **Matti Repo**. ■

Katja Verho

Mika Juppala

Miikka Anttila

Häyöissä vihittiin yksitoista paria

Perjantaina 2.5.2025 järjestetty Häyö-tapahtuma kokosi yhteen monenlaisia pareja juhlistamaan rakkauttaan ja solmimaan avioliitto pienimuotoisesti, mutta merkityksellisesti. Vihkimiset järjestettiin tänä vuonna Hämeen Linnassa intiimissä hengessä, ilman suuria juhlia – juuri niin kuin moni oli toivonut.

– Yhdistävänä tekijänä pareilla tuntui olevan toive pie-

nestä ja henkilökohtaisesta tilaisuudesta, kertoo pastori **Sinikka Tuori**, joka oli mukana vihkimässä pareja illan aikana. – Osalla oli mukanaan läheisiä tai todistajat, osa tuli kahdestaan ja me järjestimme todistajat heidän puolestaan.

Häyö-tapahtuma madaltaa pastori Tuorin mukaan kynnystä kirkolliseen vihkimiseen.

– Vihkiminen voidaan aina järjestää hyvin pienimuotoisesti, mutta monia se silti mietityttää. Tällaiset tapahtumat tekevät asiasta helpommin lähestyttävää – ja mieleenpainuvaa. Nyt päivämäärä 2.5.2025 jää varmasti monelle merkitykselliseksi.

Häyö on kirkon järjestämä matalan kynnyksen vihkitapahtuma, jossa parit voivat mennä naimisiin ilman suuria järjestelyjä. Usein se pidetään

helposti muistettavana päivänä, ja siihen voi osallistua yksinkertaisesti ilmoittautumalla etukäteen tai tulemalla paikalle, riippuen tapahtuman järjestelyistä.

Häyöissä yhdistyvät kirkollinen vihkiminen ja rento tunnelma – mukana voi olla todistajat tai ne järjestyvät kirkon puolesta. Tapahtuma sopii erityisesti pareille, jotka haluavat

pienimuotoisen ja intiimin tilaisuuden ilman isoja juhlia. Vihkimiset voivat tapahtua peräkkäin tai tietyllä aikavälillä, usein kauniissa ja symbolisesti merkittävässä paikassa. ■

Kuvat Kaisa Kautto ja Sinikka Tuori

**Vuonna 2026
Häyö-tapahtuma
järjestetään
juhannusaattuna
19.6.2026**

Uusi kummipelaaja HJS:n naisten joukkueesta

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan uusi kummipelaaja vuonna 2025 on **Liisa Sipola**, joka pelaa HJS:n naisten jalkapallojoukkueessa.

Kummipelaaja on osa seurakunnan ja HJS:n yhteistyötä,

jossa halutaan tukea nuoria urheilijoita ja rakentaa yhteyttä seurakunnan ja urheiluyhteisön välille. Pelaaja toimii myös nuorille esikuvana ja kannustaa omalla esimerkillään liikumiseen, yhteisöllisyyteen ja toisten huomioimiseen. ■

Diakoniatyön tarve pysyi suurena – erityisesti ruokailut koettiin tärkeäksi

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan diakoniatyö kohtasi tammi-kesäkuussa 2025 noin 1300 asiakasta. Määrä on hieman pienempi kuin vuoden 2024 vastaavana aikana, jolloin asiakaskontakteja kertyi yhteensä 1580. Sen sijaan diakoniaruokailujen suosio kasvoi selvästi: ruokailuissa kävi alkuvuonna 2025 yhteensä 3700 henkilöä, mikä on yli 1400 henkilöä enemmän kuin vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla.

Lahjoitusruokaa haki vuoden 2025 alkupuoliskolla 440 henkilöä tai perhettä, kun vuotta aiemmin määrä oli 415.

Asiakkaat hakivat apua erityisesti taloudellisiin vaikeuksiin ja ruokahuoltoon. Suurimmaksi avustuskohteeksi nousivat terveydenhoitoon liittyvät kulut, joiden kasvu on selkeästi kuormittanut vähävaraisten tilannetta. Julkisen terveydenhuollon maksujen nousu on pakottanut osan asiakkaista jopa luopumaan reseptilääkkeistään tai lyk-

käämään hoitoja, mikä heijastuu suoraan diakoniatyön tarpeeseen.

Uutta Kalvolassa ja Rengossa – ajanvaraus keskitetty diakoniakeskukseen

Kalvolan alueen diakoniatyö sai keväällä uuden työntekijän, kun **Anne Kössi** aloitti tehtävässä. Hän vastaa myös eläkeikäisten ryhmätoiminnasta. Diakoniavastaaotto toimii Kalvolan seurakuntatalolla sovitusti ajanvarauksella. Myös Rengon alueella jatketaan vastaanottoa Rengon seurakuntatalolla, jossa diako-

niatyöntekijänä toimii **Lauri Nurmi**.

Uutena käytäntönä sekä Kalvolan että Rengon ajanvaraus tapahtuu keskitetysti Diakoniakeskuksen kautta. ■

AJANVARAUS:

Diakoniakeskus

Birger Jaarlin katu 3, ma-ti ja to-pe klo 9–12
p. 040 804 9350,
diakonia.hameenlinna@evl.fi

VASTAANOTTO:

Kantakaupunki :

Birger Jaarlin katu 3, HML

Kalvola: Kalvolan seurakuntatalo, Hallintotie 3, Iittala

Renko: Rengon seurakuntatalo, Hinkaloistentie 1, Renko

Piispojen tuore linjaus avaa kirkkotilat sateenkaaripareille

Kesäkuussa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispainkokous antoi pastoraalisen ohjeen, jonka mukaan avioliit-

toon vihkiminen ja siunaaminen ovat kirkollisia toimituksia, eikä niiden järjestämistä varten tarvita erillistä päätöstä kirkkotilan käytöstä.

Tämä ohjeistus merkitsee

käytännössä sitä, että seurakunnilla ei ole enää perustetta kieltää kirkkotilan käyttöä samaa sukupuolta olevilta pareilta näihin tarkoituksiin. ■

uutisia kotimaasta

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN**

Seurakuntien empatia- ja tunnettuuskysely 2025: Kirkkomielikuva liikahtanut läheisemmäksi ja rohkeammaksi

Suomen evankelis-luterilaisista seurakunnista syntynyt yleiskuva on muuttumassa aiempaa myönteisemmäksi, selviää tuoreesta empatia- ja tunnettuuskyselystä. Erityisesti kaupunkiseurakuntien alueella kirkkoa pidetään nyt läheisempänä, rohkeampana ja kokeilunhaluisempana kuin aiemmin.

Kyselyssä korostui erityisesti nuorten alle 25-vuotiaiden miesten aiempaa positiivisempi suhtautuminen kirkkoon. Vastaajat kuvailivat kirkkoa yleisimmin sanoilla luotettava, aktiivinen ja hyvä. Samalla kuitenkin esiintyivät myös kriittisemmät määreet, kuten etäinen, tuntematon ja näkymätön.

Tutkimuksen mukaan yleisin tapa kohdata seurakunta on hautausmaalla käynti – näin vastasi 43 prosenttia kaikista vastaajista. Seurakuntalehdet puolestaan tavoittavat edelleen tehokkaasti erityisesti kirkkoon kuuluvia ihmisiä.

Vastaajien mukaan tärkein seurakunnan tehtävä on kirkkojen ja hautausmaiden ylläpito, ja tässä sen koettiin myös onnistuvan hyvin. Toiseksi tärkeimmäksi tehtäväksi nousi huolehtiminen vähäosaisista ja vanhuksista. Lisäksi seurakunnan työ lasten ja nuorten mielekkään tekemisen järjestämisessä sai kiitosta.

Kirkko tarvitsee lisää toimia hiilineutraalustavoitteeseen pääsemiseksi

Suomen ympäristökeskuksen (Syke) laatiman tiekartan mukaan kirkon tärkeimmät päästövähennystoimet liittyvät kiinteistöihin. Kirkon noin 7000 rakennuksen lämmitys muodostaa yksin lähes kolmanneksen kirkon päästöistä. Tiekartta tukee kirkon tavoitetta vähentää päästöjään 80 prosenttia vuoden 2019 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Tiekartan toimenpide-ehdotukset auttavat seurakuntia arvioimaan realistisia ja kustannustehokkaita ratkaisuja. Seuranta ja dokumentointi nousevat avainasemaan päästöjen vähentämisessä. Tiekartta on osa Hiilineutraali kirkko 2030-hanketta ja sen tueksi on kehitetty myös uusi päästölaskuri seurakuntien käyttöön. Kasvaneet päästöt vuosien 2019 ja 2023 välillä osoittavat, että toimiin on ryhdyttävä ripeästi.

Kirkon kunnianhimoinen ilmastotavoite on linjassa kansallisten ja kunnallisten päämäärien kanssa.

Seurakunnat merkittävässä asemassa maahanmuuttajien kotouttamisessa

Henriikka Sainen (2024) tuore opinnäytetyöntutkimus *”Evankelis-luterilaiset seurakunnat yhteisölähtöisen kotoutumisen edistäjinä”* vahvistaa, että seurakunnilla on merkittävä rooli maahanmuuttajien kotoutumisessa ja yhteisöön kiinnittymisen edistämässä. Tutkimus paljastaa, että kaikkien toimien tulisi lähteä yhteisöllisyydestä ja inklusiivisuudesta.

Seurakuntien ja muiden toimijoiden yhteinen työ yhdistää voimavaroja ja kehittää uutta osaamista. Lisäksi eri kulttuuritauseiset ihmiset rohkaistuvat osallistumaan, kun yhteistyö tekee kotoutumisen asiantuntijayhteisöt tuuiksi.

Tutustu julkaisuun www.theseus.fi/handle/10024/873046

Lähde: Evl.fi

Valo kohtaa sanan

Yhdessä tehdyt Valomessut puhuttelevat uudella tavalla

Kirkossa ei aina tarvitse istua hiljaa, ei ainakaan Valomessussa! Hämeenlinnan Valomessut ovat vakiinnuttaneet paikkansa yhtenä kaupungin suosituimmista messuista.

TULE MUKAAN TEKEMÄÄN VALOMESSUA!

Valomessussa kaikki tehdään yhdessä eri tiimien voimalla. Ilmoittautumalla tiimiin pääset tekemään yhteistä messua ja tutustut samalla huipputyyppeihin!

Jos jokin tehtävä kuulostaa sulta tai haluaisit jollain muulla tavalla olla auttamassa, ota yhteyttä Valon pappiin Emmaan (emma.autti@evl.fi, 040 804 9302) tai bändijutuissa vastuukanttori Juhoon (juho.punker@evl.fi, 040 804 9302).

Lisätietoa löytyy Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan verkkosivuilta www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi

TEKSTI ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN KUVAT VIIVI NIEMENMAA JA ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN

Valomessun perustajat halusivat luoda luoda tilaisuuden, joka olisi helposti lähestyttävä myös niille, jotka eivät välttämättä ole tottuneet perinteisiin jumalanpalveluksiin. Valon ja musiikin yhdistelmä tekee messusta elämyksellisen ja puhuttelevan, kertoo Valomessujen toteutuksesta vastaava pastori **Emma Autti**.

Mutta ei Autti yksin vastaa Valosta, vaan messut tehdään alusta loppuun asti yhdessä kymmenien vapaaehtoisten kanssa. Ja juuri siitä Valomessussa on kyse, yhteisöllisyydessä ja yhdessä tekemisestä.

Valomessussa olennaista on Jeesus, ilo ja yhdessäolo.

– Meille on tärkeää, että messu ja muu yhteisön toiminta rakennetaan yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Haluamme luoda yhteisöä, johon jokainen on tervetullut ja jossa pääsee käyttämään omia lahjojaan ja vahvuuksiaan Jumalan valtakunnan rakentamiseen. Haluamme myös rakentaa tulevaisuuden kirkkoa: panostamme opiskelija- ja työikäisiin ja huomioimme lapset. Meillä on pyhäkoulu messuissa. Pidetään myös rohkeasti Jeesusta ja evankeliumia esillä. Halutaan olla yhteisö, johon uusien ihmisten on helppo tulla. Myös sellaisten, joille kristinusko voi olla täysin uusi asia.

– Valomessussa ei tarvitse pönöttää, vaan saa olla rennosti oma itsensä. Pitkään mukana olleista moni sanoo, että Valo on kuin toinen koti. Se tuntuu hienolta, Autti sanoo.

– Haluaisin, että yhteisö myös innostaisi ihmisiä etsimään omia lahjojaan ja omaa paikkaansa maailmassa ja Jumalan valtakunnassa. Pyrimme siihen, että Valo-yhteisö voisi aidosti olla se toinen koti, perhe ja paikka, jossa saa uusia tuttuja ja ystäviä.

Yhdessä valon äärellä

33-vuotias **Silvia Salakka** kaipasi 10 vuotta sitten uutta paikkaa ja seurakuntayhteyttä.

– Olin nuorteniltoihin jo liian vanha, mutta sunnuntaiamun perinteiset messut-

kaan eivät oikein kutsuneet. Kysyin seurakunnalta, voisimeko järjestää jotain erilaista. Aluksi kokeiltiin nuorten aikuisten kokoontumisia, mutta ne eivät oikein lähteneet liikkeelle. Vähän myöhemmin seurakunta alkoi yhdessä seurakuntalaisten kanssa kehittää kaikille yhteistä, rennompaa messua. Työnimenä oli aluksi Vitosmessu, mutta nykyään se tunnetaan nimellä Valomessu.

Pyrimme siihen, että Valo-yhteisö voisi aidosti olla se toinen koti, perhe ja paikka, jossa saa uusia tuttuja ja ystäviä.

Salakalle Valomessu on paikka, jossa kohdata, pysähtyä ja oppia, tulla sanan ja musiikin äärelle pysähtymään.

– Ennen Valomessua en ymmärtänyt seurakuntayhteyttä. On tärkeää, että on seurakuntakoti, johon voin tulla itse millä fiiliksellä vain ja voin tuoda lapseni mukana. Erityisen ihanaa on, että saan osallistua messun tekoon ja palveluun.

– Rakastan sitä, että Valomessussa on kaiken ikäisiä, Salakka hihkaisee.

– Vitsi mikä lahja, että kaikenikäiset näkevät toisiaan ja voivat jakaa kokemuksen Valomessusta. Olemme kaikki saman asian äärellä – ikää katsomatta. Siinä näkee seurakuntaa kokonaisuudessa, eikä vain jotain yhtä ikäryhmää. Valomessussa se tuntuu luonnolliselta.

Aretta Vartia ja Vesa Heinonen ovat jo pitkään olleet mukana Valoyhteisössä. Hätilässä asuva pariskunta aloitti Valomessussa käynnin heti, kun messu perustettiin, se taisi olla vuonna 2019, he muistelevat.

– Olimme tosi iloisia, että seurakunta aloitti tällaisen vähän rennomman ja bändimusiikin säestyksellä toimivan yhteisöllisen messun Hämeenlinnassa. Käymme myös tavallisessa messussa, jos Valomessua ei ole.

Heidän mielestään parasta messussa on iloinen ja lämmin tunnelma. Messussa soitettu menevämpi ylistysmusiikki bändin säestyksellä ja että kaikki saavat laulaa ja osallistua messussa koko ajan on pariskunnan mieleen. – Messussa laulujen sanat heijastetaan seinälle ja sieltä näkee myös kivasti messun kulun.

Emma-papin saarnat ovat heidän mielestään myös käytännönläheisiä ja selkeitä ja niistä oppii aina uutta. Salakan tavoin pariskunta korostaa yhteisöllisyyden merkitystä ja messun tekemiseen osallistumista. Vartia toimii Kahvitiimissä ja Heinonen Tervetulotiimissä. Valomessussa on myös monenlaista pienryhmätoimintaa.

Pariskunta kannustaa ensimmäistä kertaa Valomessuun harkitsevia tulemaan rohkeasti mukaan: messussa saa olla täysin oma itsensä, tulla sellaisena kuin on ja juuri siitä elämäntilanteesta käsin, missä on.

– Valoyhteisössä olemme saaneet tutustua moniin uusiin ihmisiin. Ehdottomasti kaikkien kannattaa tulla! Ensikertalaiset saavat aina myös lahjan, he vinkkaavat.

Pienryhmät yhteyden paikkana

Ei vain valo, yhteisö tai pelkkä messu!

Pastori Autti korostaa, ettei Valo tai Valoyhteisö ole pelkkä messu.

– Messujen lisäksi on muutaakin toimintaa: isoimpana pienryhmät, joita on eri ikäryhmille ja eri kiinnostuksen kohteille. Ryhmiä vetävät pääasiassa seurakuntalaiset.

– Mikäli sopivaa ryhmää ei löydy tai seurakuntalaisella on jokin ajatus ryhmästä, voi hän itse halutessaan ryhtyä vetämään sitä, Autti sanoo.

– Tällä hetkellä ryhmiä on naisille, miehille, keski-ikäisille ja sporttaajille. Meillä on myös muita Valoon kytkeytyviä ryhmiä ja tilaisuuksia. U30-illat ovat suunnattuja 18–30-vuotiaille nuorille aikuisille ja opiskelijoille. Myös U30 Alfa-kursseja järjestetään säännöllisesti. ■

Kahvitiimi valmistautuu, vasemmalla Aretta Vartia ja oikealla Lea Martikainen.

Tervetulotiimi kirkon ovelta, vasemmalla Kati Kuusela ja Reetta Roivas sekä oikealla Peng Ren ja Vesa Heinonen.

Silvia Salakka osallistuu Valomessuun yhdessä lapsensa kanssa.

VALOMESSU

sunnuntaisin 17.8., 31.8., 14.9., 28.9., 12.10., 26.10., 9.11., 23.11. klo 17 Hämeenlinnan kirkko

Astetta rennompaa iltamessua, joka toteutetaan yhdessä seurakuntalaisten kanssa.

Musiikki bändisoittimilla ja pyhäkoulu 3–12-vuotiaille. Tule ja löydä toinen kotisi Valo-yhteisöstä!

– Kauneus ei ole lopputuloksessa vaan siinä, mitä tekstin äärellä tapahtuu, sanoo Vainikka, joka unelmoo koko Raamatun skräppäämisestä ja innostaa muitakin tarttumaan väreihin ja Sanaan.

LUOVASTI RAAMATUN ÄÄRELLÄ

Bible journaling tuo uskon eloon kuvin ja värein

Raamatun tutkiminen voi olla paljon enemmän kuin lukemista. Pastori **Marja Vainikalle** se on matka, jossa sanat saavat värit, muodot ja merkitykset aivan uudella tavalla.

Bible journaling, eli Raamatun kuvallinen työstö, on hänen tapansa pysähtyä Sanan äärelle.

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN** KUVAT **MATTI-PEKKA PULKKINEN**

Bible Journalingissa ei ole kyse taideprojektista vaan henkilökohtaisesta matkasta, Vainikka kertoo.

– Se on tapa olla Raamatun kanssa, pysähtyä tekstin äärelle ja pohtia sen merkitystä omalle elämälle. Työskentelyn kautta teksti voi avautua ihan eri tavalla kuin pelkästään lukemalla.

Laji sai alkunsa Yhdysvalloissa noin kymmenen vuotta sitten, ja hiljalleen se on löytänyt tiensä myös Eurooppaan. Suomessa se tunnetaan myös nimellä Bible Art journaling, jossa Raamatun tekstiä käsitellään visuaalisin keinoin: maalaten, piirtäen, kirjoittaen ja sommitellen.

Vainikalle journalingin löytämisestä tuli käännekohta hänen hengellisessä elämässään.

– Aiemmin luin Raamattua selitysteosten kautta ja hain paljon taustatietoa. Nyt olen löytänyt tavan, jossa Raamattu puhuu minulle kuin hartauskirja. Työstän lukemaani ja kysyn, mitä Jumala haluaa juuri nyt sanoa minulle tämän tekstin kautta. Se on ollut mul-listavaa.

Käsillä tekeminen tuo syvyyttä hartauselämään

Bible journaling -työskentelyssä käytettävät välineet ovat monipuolisia.

Bible journaling on Vainikalle hengellinen matka ja luova tapa kohdata Raamatun teksti – sivuille syntyy rukouksia, runoja ja oivalluksia vesivärein ja sabluunoin.

- Käytämme muun muassa vesivärejä, akryylejä, tusseja, puuvärejä, leimasimia, sabluunoita, kuvioleikkureita ja vaikka lautasliinoja, joita voidaan kiinnittää Raamatun sivuille gessolla, Vainikka luettelee.
- Vain mielikuvitus on rajana. Osa tekniikoista toimii paremmin kuin toiset, ja kokeilemalla löytää itselleen sopivimmat tavat.

Hän kertoo valmistavansa myös pieniä, käsin ommeltuja rukouskirjoja, joissa kokeilee uusia tekniikoita, kirjoittaa rukouksia ja työstää Raamatun kohtia. Näissäkin yhdistyvät hengellinen pohdinta ja luova ilmaisu.

"Nyt olen löytänyt tavan, jossa Raamattu puhuu minulle kuin hartauskirja."

- Yksittäinen journaling-hetki voi alkaa, vaikka Päivän tunnussanasta tai radion hartaudesta.
- Kun jokin kohta puhuttelee, alan lukea sitä tarkemmin, rukoilla sen äärellä ja miettiä, mitä se haluaa minulle sanoa. Sitten valitsen tekniikan ja alan työstää. Joskus prosessi vie mukanaan ja syntyy runoja, uusia ideoita tai rukouksia sivun ympärille. Se on hengellinen ja luova virta, joka kantaa.
 - Mutta entä jos ei koe itseään taiteelliseksi?
 - Ei haittaa, Vainikka rohkaisee.
 - Lautasliinatekniikalla, leimasimilla ja sabluunoilla saa upeita tuloksia ilman, että tarvitsee osata piirtää. Tekniikoita voi oppia ja ideoita voi lainata. Tärkeintä on kokeilla ja nauttia prosessista. Sivujen ei tarvitse olla täydellisiä. Kauneus ei ole lopputuloksessa vaan siinä, miten teksti puhuu ja mitä sen äärellä tapahtuu.

Unelmana kouluttaa ja innostaa muita

- Vainikan innostus on tarttuvaa. Hän on juuri itse kirjoittanut ensimmäisen suomenkielisen Bible journaling -oppaan, Luovasti Raamatun sivuilla, joka on julkaistu Suomen Pipliaseuran toimesta.
- Kirjassa on pieniä hartauksia ja niihin liittyviä esimerkkisivuja. Toivon, että se kannustaisi seurakuntia perustamaan omia raamattupiirejä ja yksittäisiä ihmisiä kokeilemaan tätä tapaa lähestyä Raamattua.
 - Tulevaisuuden toiveena hänellä on saada koko Raamattu skräppäysmuotoon suomeksi – sellainen, johon voisi työstää läpi koko Kirjojen Kirjan.
 - Ehkä se on mahdollista, kun Vanhan testamentin uusi käännös valmistuu vuonna 2028.
 - Suurin unelma on kuitenkin yksinkertainen: – Haluaisin jatkaa raamattupiirin vetämistä ja kokeilla journalingia myös nuorten kanssa. Lisäksi toivon, että voisin kouluttaa uusia ohjaajia eri seurakuntiin. Bible journaling on antanut minulle paljon ja haluan jakaa sen ilon myös muille. ■

BIBLE JOURNALING HÄMEENLINNA-VANAJAN SEURAKUNNASSA

Bible Journaling -raamattupiiri kokoontuu Reskan kulmassa parittomien viikkojen torstaisin klo 17.30.

Lisätiedot Marja Vainikka p. 040 804 9314 tai marja.vainikka@evl.fi

VIELÄ EHDIT ASKARELEMAAN KESÄISEN LUONNON MATERIAALEISTA!

Toteuta hauska ja luova askarteluidea, joka yhdistää piirtämisen, väreittämisen ja luonnossa liikkumisen! Kukkataulu pahvista syntyy helposti kierrätysmateriaaleista, ja lopputuloksena on ainutlaatuinen taideteos, johon voit kerätä kauneimmat kukat suoraan luonnosta.

TARVITSET SEURAAVAT TARVIKKEET:

- pahvia, esim. puuropaketti
- sakset, kyniä, tusseja piirtämiseen ja väreittämiseen
- terävän kynän tai sukkapuikon, jolla tehdä pahviin reikiä (tarvittaessa pyydä aikuisen apua)

1. LEIKKAA PAHVI:

Leikkaa puuropaketista tai muusta pahvista sopivan kokoinen pala.

2. PIIRRÄ JA VÄRITÄ:

Piirrä haluamasi kuva pahvin toiselle puolelle. Voit väreittää sen kauniisti tusseilla tai värikynillä.

3. TEE REIÄT:

Tee kuvan kohdalle pieniä reikiä, joihin voit pujottaa kukkia. Käytä apuna terävää kynää, sukkapuikkoa tai naulaa. Vinkki: Laita pahvin alle esim. kukkaruukku tai pala pehmeää materiaalia helpottamaan rei'itystä.

4. ETSI KUKKIA:

Mene ulos ja etsi kukkia tai kasveja, joita voit pujottaa pahvin reikiin. Kokeile erilaisia värejä ja muotoja!

Kuvat: Katri Kivistö

OLETKO KIINNOSTUNUT TAITEESTA?

Osallistu Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan taidetapahtumiin. Tarkempaa tietoa MENOT-liitteessä.

MAALAUSPÄIVÄ VANAJALLA la 23.8. klo 9–16 Vanajan seurakuntakoti

TAITEIDEN YÖ – HILJAISEN TAITEEN TYÖPAJA 29.8. klo 18–21 Reskan kulma

HILJAISEN TAITEEN ILLAT VANAJALLA ma 15.9., ma 22.9., ma 29.9., ma 6.10. ja ma 13.10. klo 17–20 Vanajan seurakuntakoti

HÄPEÄ JA MOKAAMINEN

— meidän kaikkien yhteinen tunne

Kyllä hävetti! Tunne taitaa olla meille kaikille tuttu? Häpeä on voimakas tunne, joka tuntuu harteita painavalta taakalta. Häpeä saa alkunsa usein mokaamisesta, niistä tilanteista, kun jotain tekee, sanoo tai tapahtuu toisin, kun piti. Mokia sattuu meille kaikille ja lopulta mokasta jää käteen arvokasta oppia ja mahdollisuutta.

Diakoniatyössä ollaan usein vastakkain syvän häpeän kanssa. Juuri sellaisen häpeän, joka vetää hartiat alas, nostaa punan poskille ja kyyneleet silmiin. Asiakkaamme ovat saattaneet elää pitkään haastavissa elämäntilanteissa peitellen ja salaten vaikeutensa kaikilta läheisiltään. Häpeä on nostanut avunpyytämisen kynnyksen niin korkeaksi että sitä on enää hankala ylittää. Vaikeaan elämäntilanteeseen johtaneista tapahtumistakin on helpompi puhua, kun itse häpeän tunteesta, joka niistä aiheutuu. Ja aivan turhaan.

Sinun hyvytytesi
ja rakkautesi
ympäröi minut
kaikkina elämäni
päivinä, ja minä
saan asua Herran
huoneessa päivieni
loppuun asti.

Psalmi 23:6

Diakoniatyöntekijöiden tehtävä ei kuitenkaan ole tuomita tai torua ketään. Toisaalta harva asia enää hätkähdyttää. Sen sijaan pyrimme näkemään syy-seuraussuhteet, jotka ovat edesauttaneet vaikeiden tilanteiden syntymistä. Kriittinen katse kohdistuu usein yhteiskunnan rakenteisiin ja luomiimme odotuksiin siitä millainen ihminen on tarpeeksi. Häpeän tunne heijastuu usein juuri näistä odotuksista.

Suuren häpeän keskellä, kun tuntee olevansa tuomitsevien katseiden kohteena, on helpottavaa muistaa, että on aina joku, joka katsoo meitä rakkaudella ja lempeydellä. Jumala tietää että mokaamme ja teemme väärin ja silti rakastaa meitä. Hän katsoo meitä niin suurella armolla, rakkaudella ja lempeydellä, että sen katseen alla voi turvallisesti kohdata häpeän ja ottaa siitä opiksi. Hän kulkee vierellä, kun yritämme uudelleen, epäonnistumme ja onnistumme.

Hanna-Leena Niemelä
Diakoniatyöntekijä

RUOKA-APUA HÄMEENLINNASSA

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnassa on mahdollista saada lahjoitusruokaa

- Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan alueella asuville (kantakaupunki, Kalvola ja Renko)
- Avun tarpeessa tiedustelut: puhelimitse ma, ti, to ja pe klo 9–12, p. 040 804 9350, www.diakonia.hameenlinna@evl.fi
 - Kalvola/littalan alueella asuvat voivat tiedustella ruoka-apua tiistaisin klo 9–11, p. 040 804 9355
 - Rengon alueella asuvat voivat tiedustella ruoka-apua torstaisin klo 9–11, p. 040 8049376
- Katso seurakunnan ruokailut www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/apua-ja-tukea/ruokailut

Perhekirkossa vietetään pyhää lapsen maailmasta käsin

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnassa järjestetään lapsiperheille monipuolisia ja lämmينhenkisiä kirkkohetkiä vuoden mittaan.

TEKSTI ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN

Perhekirkkoja järjestetään noin kerran kuussa, ja niiden lisäksi syksyllä on luvassa metsäkirkkoja, vauvakirkko ja joulun tunnelmallisia tilaisuuksia. Perhekirkko on suunniteltu erityisesti lapsiperheille. Tilaisuudet toteutetaan lasten ehdoilla – musiikki, puheet ja saarna puhutteleva perheen pienimpiä, mutta tarjoavat ajateltavaa aikuisillekin.

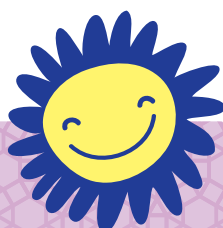
Ehtoollinen on aina osa perhekirkkoa. Lapset voivat

tulla siunattaviksi tai osallistua ehtoolliselle huoltajan harkinnan mukaan. Kotona on hyvä keskustella asiasta etukäteen. Ehtoollisella tarjoillaan myös alkoholiton viiniä ja gluteenitonta leipää.

Jokaisessa perhekirkossa toimii *Kirkkokiska* – kioski, josta lapset voivat hakea maksuttoman tehtävän kirkon ajaksi. Tehtävät vaihtelevat kirkon sisällön mukaan ja voivat olla esimerkiksi triangelin soittamista, esineiden kantamista alkukulkueessa

tai yhteislauluun osallistumista. Kioskista saa myös kirkkokaverin, eli pehmolelun tueksi kirkkohetkeen.

Kaikissa seurakunnan kirkkoissa on saatavilla lelukoreja ja kirkkopussukoita, jotka tarjoavat tekemistä perheen pienimmille jumalanpalveluksen aikana. Pussukoista löytyy esimerkiksi väritettävää ja hiljaista puuhaa kirkon penkkiin. ■

SYKSYN 2025 KIRKKOHETKET:

5.8.	klo 18	Ekaluokkalaisten kirkko, Hämeenlinnan kirkko
24.8.	klo 10	Perheiden metsäkirkko, Loimalahden piha-alue
7.9.	klo 10	Perhekirkko, Kalvolan kirkko
5.10	klo 10	Perhekirkko, Poltinahon seurakuntatalo
1.11.	klo 16	Perhekirkko, Ahveniston kappeli
30.11.	klo 10	Perhekirkko, Poltinahon seurakuntatalo
30.11.	klo 15	Vauvakirkko, Poltinahon seurakuntatalo
10.12.	klo 18	Lapsiperheiden kauneimmat joululaulut, Poltinahon seurakuntatalo, osana Avoin Poltsaria
14.12	klo 10	Joulujuhlakirkko, Kalvolan kirkko
14.12.	klo 13	Joulujuhlakirkko, Hämeenlinnan kirkko
14.12.	klo 15	Joulujuhlakirkko, Rengon kirkko
16.12.	klo 10	Perheiden jouluhartaus, Hämeenlinnan kirkko
17.12.	klo 10	Perheiden jouluhartaus, Jukolan Lintukoto
18.12.	klo 9.30	Perheiden jouluhartaus, Rengon kirkko
24.12	klo 14	Perheiden aattohartaus, Poltinahon seurakuntatalo

SINULLE, SYYSVAUVAA ODOTTAVA!

Tervetuloa vauvakutsuille sunnuntaina 24.8. klo 15–17 Reskan Kulmaan (Raatihuoneenkatu 19).

OHJELMASSA

- kakkukahvit kaikkien tulevien äitien kunniaksi
- tietoa ristiäisten järjestämisestä, vauvakerhoista ja muista perheiden palveluista
- vapaaehtoista leikkimielistä ohjelmaa

MAHDOLLISUUS IHANAAN MASUKUVAUKSEEN

omissa vaatteissa tai lainamekossa. Valokuvaaja Silvia Salakka. Hinta 20 €, sis. kuvauksen ja valitsemasi 1 kuvan käsittelyn.

VAIPPAKAKUN ARVONTA!

Lue lisää ja ilmoittaudu mukaan viimeistään su 11.8. osoitteessa www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/babyshower

P.S. Tilaisuus on vain odottaville äideille.

Sateenkaari- messu

PE 15.8.

HÄMEENLINNAN KIRKOSSA
KLO 18 MESSU
KLO 19 KAHVILA

Sateenkaarimessu on kaikille avoin jumalanpalvelus, jossa saat olla juuri sellainen kuin olet.

Kirkko on turvallinen tila jokaiselle.

Seurakunnassa tapahtuu

POHJOISAMERIKKALAISTA MENOA HÄMEENLINNAN SYKSYSSÄ

MITÄ?

Matalan kynnyksen neliötanssi-tapahtuma, jossa pääsee tutustumaan ja oppimaan pohjoisamerikkalaisen lajin hyvässä hengessä.

MISSÄ?

Ammattiopisto Tavastian sali (Hattelmalantie 8 A, Hämeenlinna).

MILLOIN?

Lauantaina 6.9. klo 18–20.

Syyskuussa Ammattiopisto Tavastian salin täyttää *GGR-Bluegrass* bandin tahdittamat tanssiaskleet tanssiopettaja (AMK) **Siiri Suoniemen** johdolla.

TEKSTI **WILLIAM SOHLSTRÖM**

Suoniemi opettaa pääsääntöisesti suomalaista kansantanssia, mutta Yhdysvalloista kotoisin oleva neliötanssi, eli *square dance* on hänelle myös tuttua. Neliötanssille ominaista on neljän parin luomassa neliössä tanssiminen ja se, että tanssittavat vuorot huutaa *caller*, eli huutaja. Yleensä neliötanssissa vuorot huudetaan englanniksi, mutta Suoniemi tulee huutamahan ne syyskuisessa tanssitapahtumassa suomeksi, sillä monet vuoroista löytyvät myös suomalaisista kansantansseista, jotka voivat olla joillekin ennestään tuttuja. Näin osallistumiskynnys on matalampi. Erityistä tanssitaitoa tai kokemusta tanssimisesta ei myöskään tarvita.

– Itse tapahtumassahan opetetaan kaikki liikkeet, eli mitään ei tarvitse tietää ennalta. Jos pystyy liikkumaan, pystyy osallistumaan neliötansseihin.

**Jos pystyy liikkumaan,
pystyy osallistumaan
neliötansseihin.**

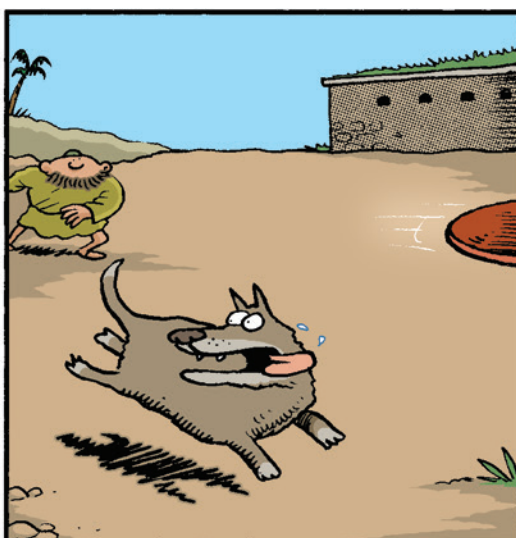
Suoniemen mukaan kansantanssin suosio on tällä hetkellä hyvässä nousussa.

– Koronapandemian aikana monella jäi tanssit vähemmälle, mutta sen jälkeen olen kyllä nähnyt isonkin muutoksen kansantanssin suosiossa. Viime vuosina on ollut paljon puhetta kulttuurisesta omimisesta, joka varmasti on vaikuttanut siihen, että moni on kiinnostunut niistä oman kulttuurin perinteistä, kuten esimerkiksi kansantanssista. Samalla voi päätyä kokeilemaan muualtakin tulleita kansantansseja, kuten neliötanssia.

Tapahtumalla halutaankin vahvistaa Pohjois-Amerikkalaisen ja Suomalaisen kulttuurin välistä kulttuurivaihtoa sekä tuottaa hyvinvointia yhteisen tekemisen kautta.

– Nykyään on paljon yksinäisyyttä ja monet ovat yhteisöä vailla. Tällaisissa yhteistansseissa se muiden läsnäolo ja esimerkiksi pelkkä tanssiparin kädestä pitäminen voi tehdä todella hyvää. Yhteisen tekemisen äärelle on helppo tulla tällaisessa tilaisuudessa, jossa tekemisen tavat ja normit käydään yhdessä läpi, eikä mitään tarvitse tietää tai osata ennakoon.

Tapahtuman järjestää Hämeenlinna-Vanajan seurakunta yhteistyössä Suomi-Amerikka seuran kanssa.

KOTIKIRKKO 3/2025 | Hämeenlinna-Vanajan seurakunta | www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi

JULKAISIJA

Hämeenlinna-Vanajan
ev. lut. seurakunta
72. vuosikerta

TOIMITUS

Raatihuoneenkatu 19
13100 Hämeenlinna
kotikirkko@evl.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Reetta Laaksonen
reetta.laaksonen@evl.fi
040 804 9325

TOIMITUSSIIHTEERI ILMOITUSMYNTI

Anu Iso-Kokkila-Vähänen
anu.iso-kokkila-vahanen@evl.fi
040 804 9326

TAITTO JA KUVANKÄSITTELY

MI Suunnittelu, Marika Ijäs

KANSIKUVA

Marika Ijäs

PAINO

Botnia Print

JAKELU

Jakelujuniorit Oy ja
Posti Oy

JAKELUHUOMAUTUKSET

Jakelujuniorit Oy, jakelupalaute.fi

SEURAAVA NUMERO

19. marraskuuta 2025

FB: [hameenlinnavanajanseurakunta](https://www.facebook.com/hameenlinnavanajanseurakunta)
IG/TikTok: Kirkko Hämeenlinnassa

MENOT

HÄMEENLINNA-VANAJAN SEURAKUNNAN TAPAHTUMAT 6.8.–18.11.2025

**TEMPAUDU
MUKAAN!**

—

**SYKSYN
TAPAHTUMAT
MESSUT SEKÄ
KERHOT &
RYHMÄT**

**TILAISUUKSIA
VAUVASTA
VAARIIN
— TERVETULO!**

**SYKSYN KERHOT &
LEIRIT LAPSILLE
JA NUORILLE**

**LEIREJÄ JA
KOKOONTUMISIA
TYÖIKÄISILLE**

**RYHMIÄ JA
TOIMINTAA
SENIOREILLE**

TERVETULOA MUKAAN ALAKOULUIKÄISILLE SUUNNATTUUN KERHOTOIMINTAAN!

Kaikki kerhot alkavat viikolla 36. Kokkikerhot päättyvät viikolla 45 ja muut kerhot viikolla 48. Kerhot ovat maksuttomia.
Katso lisätietoja kerhoista ja ilmoittautuminen nettisivuilta www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/tule-mukaan/koululaisille/kerhot
Lisätietoja: Kati Lehmuskanta-Kupias, p. 040 804 9375, kati.lehmuskanta-kupias@evl.fi

KOKKIKERHOISSA

tehdään pientä ja makeaa purtavaa, jotka syödään yhdessä kerhon lopuksi.

MONITOIMIKERHOSSA

askarrellaan, pelataan, leikitään ja mahdollisuuksien mukaan myös leivotaan.

LIIKUNTAKERHOSSA

liikutaan eri lajien ja leikkien muodossa yhdessä ryhmässä.

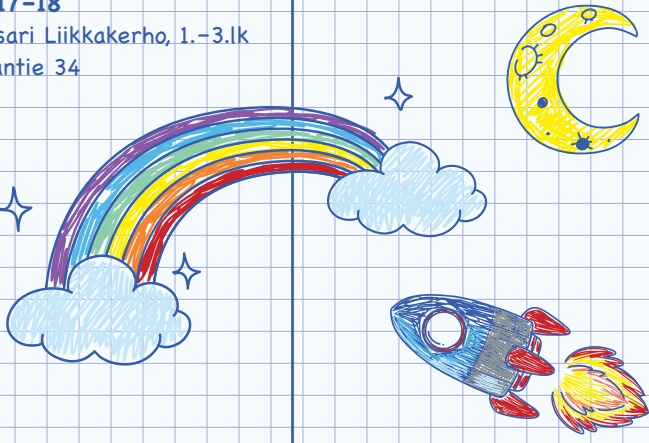
KÄSSÄKERHOSSA JA ASKARTELUKERHOSSA

painopiste on askartelussa ja käsitöissä ikätason mukaisesti.

NÄYTELMÄKERHOSSA

kurkistetaan näyttelijöiden maailmaan! Tehdään erilaisia teatteriin liittyviä harjoitteita ja opitaan kirjoittajan työstä, kirjoitetaan oma näytelmä, joka lopuksi myös esitetään.

Jokaisessa kerhossa pidetään pieni hartaus.

MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVIIKKO	TORSTAI
klo 17–18.30 Idänpään kokkikerho, 1.–3.lk Anttilankatu 4	klo 17–18.30 Poltsarin kokkikerho, 4.–6.lk Turuntie 34	klo 17–18.00 Poltsarin askartelukerho, 2.–5.lk Turuntie 34	klo 17–18.00 Kässäkerho, 1.–3.lk, Turuntie 34.
klo 17–18.30 Jukolan kokkikerho, 4.–6.lk Eeronkuja 5	klo 17–18 Poltsari Liikkakerho, 1.–3.lk Turuntie 34		klo 17–18.30 Loimalahden kokkikerho, 4.–6.lk, Majalahdentie 1.
klo 17–18 Poltsarin liikkakerho, 4.–6.lk Turuntie 34			klo 17–18.30 Jukolan kokkikerho, 1.–3.lk, Eeronkuja 5.
klo 17–18.30 Kalvolan kokkikerho, 4.–6.lk Hallintotie 3.			klo 17–18.00 Tuomelan liikkakerho, 4.–6.lk, Tuomelankatu 20.
klo 17–18.30 Loimalahden kokkikerho, 1.–3.lk Majalahdentie 1			klo 17–18.00 Poltsarin näytelmäkerho, 2.–5.lk, Turuntie 34.
			klo 17–18.00 Rengon liikkakerho, 1.–6.lk, Urheilutie 2.
			klo 17–18.00 Kalvolan monitoimikerho, 1.–3.lk, Jessen Maja, Hallintotie 1.

TULE PERHEKIRKKOON!

PERHEIDEN METSÄKIRKKO su 24.8. klo 10, Loimalahden leirikeskuksen piha-alue.
Perhekirkko kuuluu osana Nuku yö ulkona -tapahtumaa.

PERHEKIRKKO su 7.9. klo 10 Kalvolan kirkko
Kirkkohetken jälkeen pieni tarjoilu sekä puuhaa lapsille.

MIKKELINPÄIVÄN PERHEKIRKKO su 5.10. klo 10 Poltinahon seurakuntatalo
Kirkkohetken jälkeen maksuton keittolounas sekä mukavaa puuhaa perheille.

PERHEKIRKKO la 1.11. klo 16 Ahveniston kappeli
Kirkon jälkeen pieni tarjoilu kirkkoväelle, sekä ulkona enkelipolku kierrettävissä.

NUKU YÖ ULKONA- ETKOT
la 23. – su 24.8. Loimalahti
Ilmoittautuminen avoinna 10.8. asti nettisivujen kautta. Loimalahden piha-alueelle on mahdollisuus majoittua omin retkivarustein (teltta, makuualusta ja makuupussi).
Hinta omin varustein on 10 €/ aikuinen ja 5 €/lapsi. Lisätietoja & infot
Niina Huttunen p. 040 804 9381, Paula Harju p. 040 804 9349.

PERHEIDEN PISARAPIRSKEET
ke 20.8. klo 17.30–19.30
Syöksynsuun nuotiopaikka
Ohjelmassa kaikennäköisiä vesileikkejä.

AVOIN POLTSARI
ke 20.8., ke 17.9., ma 13.10!, ke 12.11.
klo 17–19 Poltinahon seurakuntatalo
Illat alkavat maksuttomalla ruokailulla.
Monenlaista mukavaa puuhaa kaikenikäisille.

HAUKKAA & HENGAA
27.8., 10.9., 24.9., 8.10., 22.10.
klo 17–19
Jukolan Lintukoto

Tarjolla ilmainen ruoka ja mainio seura kaikenikäisille sekä mukavaa tekemistä.

ELOKUUN PUISTOKIERTUE
la 16.8. & su 17.8. klo 9–11.30 & 12.30–15

- 16.8. klo 9–11.30 Kortteenpuisto, Messupolku 6, Harvoilanmäki
- 16.8. klo 12.30–15 Solvikin puisto, Onkitie Käikälä
- 17.8. klo 9–11.30 uimahallin takana oleva puisto, Hämeensaari
- 17.8. klo 12.30–15 Talvitien puisto, Kurala

Nähdään puistoissa!
Tuomme mukamme puistokiertueen leikkipuistoihin järjestettyä ohjelmaa mm. rakennetaan siileille talvipesiä, laululeikkejä, leikkivarjo, puistotreffeinä, sekä maksutonta makkaraa ja mehua tarjolla.
Muutokset mahdollisia, katso nettisivuiltamme päivitetyt tiedot elokuussa hameenlinnaseurakunnat.fi/varhaiskasvatus

PERHEPATIKKA su 14.9. klo 10 Heinisuon lenkki
Ilmoittautuminen elokuun aikana www.hameenlinnaseurakunnat.fi/ilmoittaudu

SYYSPATIKKA la 20.9. klo 9–18 ja su 21.9. klo 9–15 Renko
Partiolippukunta Jaakon Samoojat järjestää Rengossa 20.–21.9.koko perheen ulkoilutapahtuman. Tapahtumassa on mahdollisuus patikoida merkittyjä reittejä pitkin vanhoja hämäläisiä kirkkopolkuja. Reittien pituudet vaihtelevat ja ovat 3–18 km mittaisia. Merkityt reitit lähtevät Ahoisten maamiesseurantalolta. Reittien varrella on taukopaikka, josta voi halutessaan ostaa lettuja. Maamiesseurantalolla 500:lle ensimmäiselle osallistujalle on myös tarjolla hernekeittoa.
Lisätietoa: www.jaakonsamoojat.fi

SEISKALEIRI
pe 12.– su 14.9. Loimalahden leirikeskuksessa
Seiskaluokkalaisten oma leiri. Hinta 30 €. Leirillä on yhteistoimintaa, melontaa (säävaraus), pelailua, pingistä, leffaa, hyvää ruokaa ja mahdollisuus saunomiseen. Ilmoittautuminen leirille 1.–22.8. nettisivujen kautta. Huom! Leiri järjestetään vain syksyllä aiemmasta poiketen. *Lisätietoja: Maija Mäkeläinen p. 040 804 9371 tai majja.makalainen@evl.fi*

SYYSLOMALEIRIT VIIKOLLA 42
Leirin hinta on 30 €/hlö ja ilmoittautuminen seurakunnan nettisivuilla 18.8–19.9.

2–3. lk koululaisille 13.–15.10. Loimalahden leirikeskus
Syyslomalla leireillään jälleen ja luvassa on mukavaa puuhastelua ja yhteistoimintaa, pelejä, ulkoilua säävarauksella, laulua sekä hyvää ruokaa. *Lisätietoja: Löde Hurme p. 040 804 9373 tai petri.hurme@evl.fi*

4–6. lk koululaisille 5.–17.10. Loimalahden leirikeskus
Leirillä on luvassa mukavaa puuhastelua ja yhteistoimintaa, pelejä, ulkoilua säävarauksella, pientä kisailua sekä hyvää ruokaa. *Lisätietoja: Maija Mäkeläinen p. 040 804 9371 tai majja.makalainen@evl.fi*

TIETOKONELEIRIT
• 10–12-vuotiaille tietokoneleiri 26.–28.9. Loimalahdessa
• 13–17-vuotiaille lanileiri 21.–23.11. Loimalahdessa
Lisäinfoa ja tietoa tietokoneleireistä www.bunkkeri.gg tai Lasselta.

DIAKONIAN PERHELEIRI
10.–12.10. Loimalahden leirikeskus
Tiedustelut: Lauri Nurmi p. 040 804 9376.

PERHELEIRI LOIMALAHDESSA
28.–30.11. Ilmoittautuminen aukeaa syyskuun aikana nettisivuillamme.
Lisätiedot: Niina Huttunen p. 040 804 9381.

VAUVANPÄIVÄN TAPAHTUMA
26.9. klo 13–17 Poltinahon seurakuntatalo
Valtakunnallisena vauvan päivänä juhlietaan Poltinahon seurakuntatalolla kaikkia vauvoja ja vauvaperheitä! Luvassa monipuolista ohjelmaa ja esittelypisteitä. Tapahtumaan vapaa pääsy.

PIENOISSÄHKÖAUTORATAKERHOT
Seurakunnalla on kaksi pienoissähköautorataa, joista toinen sijaitsee Kylätiellä ja toinen Poltinahon seurakuntatalolla. Pienoissähköautokerhoon tulo ei vaadi erillistä ilmoittautumista. Alle 6-vuotiaat ovat tervetulleita vanhempiensa seurassa. 6–10-vuotiaiden lasten vanhempien toivotaan vähintään kerran käyvän kerhossa.

KYLÄTIEN PIENOISSÄHKÖAUTORATA
Syksyn toiminta alkaa 11.8. Kokoontumiset maanantaisin klo 18–20
Osoite: Kylätie 2.
Kylätiellä on syksyllä 2020 valmistunut uusi yli 40 metriä pitkä 8-urainen sähköautorata. Kerhossa ei ole ikärajaa. *Kerhonohjaaja ja lisätiedot: Kimmo Leivuori p. 040 514 6113.*

KYLÄTIEN PIENOISMALLIKERHO
Syksyn toiminta alkaa 21.8. Kokoontumiset parillisilla viikoilla torstaisin klo 18–20
Osoite: Kylätie 2.
Kerhossa kootaan pienoismalleja laidasta laitaan. Kerho sopii niin aloittelijoille kuin kokeneemmillekin rakentajille. Kerholla saa opastusta niin kokoamiseen kuin työvälineiden hankintaan. *Kerhonohjaajat sekä lisätiedot: Max Klasmeier p. 044 059 1098, Sebastian Roth p. 045 355 8883.*

POLTSARIN PIENOISSÄHKÖAUTORATA
Syksyn toiminta alkaa 12.8. Kokoontumiset tiistaisin klo 18–20
Osoite: Turuntie 34 (ovi D).
Poltinahon seurakuntatalolla on 4-urainen ”kotirata-autoille” tarkoitettu rata. *Kerhonohjaaja sekä lisätiedot: Max Klasmeier p. 044 059 1098.*

VITOSTEN ILTA
ke 3.9. klo 17.30–19.30
Poltinahon seurakuntatalo
Kaikille seurakuntamme syksyllä 5-luokan aloittaville lähetetään henkilökohtainen kutsu tapahtumaan. Illanohjelmassa herkuja, pelailua sekä yöllätyksiä. Tapahtuma on maksuton. Ilmoittautuminen elokuussa www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/ilmoittaudu

IHAN LOMALLA -ULKOILUTAPAHTUMA
ti 14.10. klo 10–13
Loimalahden leirikeskuksen piha-alue
Tervetuloa viettämään mukava päivä koko perheen kanssa. Monenlaista mukavaa puuhaa ulkona. Omat nuotioeväät mukaan! Tervetuloa!

MÄ&ME -KERHONOHJAAJAKOULUTUS
Koulutuksen aloitus on ma 22.9. klo 17–19
Poltinahon seurakuntatalolla.

Kutsumme kaikkia vuonna 2012 syntyneitä tai sitä vanhempia nuoria mukaan kerhonohjaajakoulutukseen. Koulutuksen käytyä nuorella on mahdollisuus päästä seurakunnan kerhonohjaajaksi varhaisnuorten kerhoihin sekä isoseksi varhaisnuorten leireille ja tapahtumiin. Koulutuksen aikana harjoitellaan ja opitaan ryhmänohjaustaitoja, hartauksien pitämistä, ensiaputaitoja, suunnittelemaan kerhojen sisältöjä, erilaisia leikkejä ja pelejä, sekä vuorovaikutustaitoja. Koulutus on suunniteltu niin, ettei se rasittaisi nuoren koulunkäyntiä. *Mikäli et pääse aloitukseen ole yhteydessä Katiin ja sovi aloittamisesta erikseen. Lisätietoja: Kati Lehmuskanta-Kupias p. 040 804 9375, kati.lehmuskanta-kupias@evl.fi. Koulutukseen ilmoittaudutaan seurakunnan nettisivujen kautta 1.8.–4.9.*

MIESTEN & LASTEN PIZZAPELI-ILTA
ke 29.10. klo 17–20 Poltinahon seurakuntatalo
Lasten mukana ovat tervetulleita niin isät, isoisät, kummisedät tai muut tärkeät läheiset miehet. Ilta koostuu yhteisestä aloitushetkestä, pizzan valmistuksesta, lautapeleistä, pienoissähköautoradasta sekä ruokailuhetkestä. Ilta on maksuton. Ilmoittautuminen aukeaa syyskuussa nettisivuilta.
Lisätietoja: Löde Hurme p. 040 804 9373

SYKSYN YHTEISET 5-VUOTISSYNTTÄRIT
26.10 klo 13–15
Poltinahon seurakuntatalo
Syksyn juhlaan kutsutaan 1.7.–31.12. ajalla 5 vuotta täyttävät ja kutsu tulee postissa. Juhlaan aukeaa ilmoittautuminen lokakuussa nettisivujen kautta.

NUORTEN AIKUISTEN KIRJAPIIRI

5.9., 3.10., 7.11., 5.12. klo 18–20
Reskan kulman 3. kerros.

Sisäänkäynti Sibeliuksenkatu 5, ovisummeri, jossa lukee 3krs. kokoustilat.

Keskustelua vetävät kirjailija **Anna-Kaisa Linna-Aho** ja **TT Taina Kalliokoski**
5.9. puhumme R.M. Rosenbergin kirjasta *Hakoisten Anna*
3.10. puhumme Petri Tammisen kirjasta *Musta vyö*
7.11. puhumme Aki Ollikaisen kirjasta *Kristuksen toinen tuleminen*
5.12. puhumme Irene Zidanin kirjasta *Isäni appelsiininkukkien maasta*

Ei ilmoittautumista. *Lisätietoja:*
kappalainen Jaana Lehtonen p. 040 804 9301

KESÄVALO

ke 13.8. klo 18 Syöksynsuun leirikeskus

Valo-yhteisön kesäilta. Yhdessäoloa, Raamattua, laulua ja rukousta. Ruoat nyyttäriperiaatteella. Olet toki tervetullut, vaikkeet toisi mitään yhteiseen pöytään. Sauna- ja uintimahdollisuus. Ohjelma on suunnattu aikuisille, mutta myös lapset ja nuoret ovat tervetulleita.

VALOMESSU

sunnuntaisin 17.8., 31.8., 14.9., 28.9., 12.10., 26.10., 9.11., 23.11. klo 17 Hämeenlinnan kirkko

Astetta rennompia iltamessu, joka toteutetaan yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Musiikki bändisoittimilla ja pyhäkoulu 3–12-vuotiaille. Tule ja löydä toinen kotisi Valo-yhteisöstä!

VALON TIIMIEN ILTA

ke 20.8. klo 17 Vanajan seurakuntatalo

Valon messutiimien kokoontumisajot. Tervetuloa uudet ja vanhat tiimiläiset. Ilmoittaudu: bit.ly/valontiimienilta

Lisätietoja: Emma Autti p. 040 804 9302

VIINIÄ & NUOTIOLAULUJA

ti 23.9. klo 19–21 Juliuksen olohuone

Partiobändi “Hovinarrit” laulattaa yhteislauluna perinteisiä ja vähemmän perinteisiä nuotiolauluja Juliuksen olohuoneella. Tapahtuman ohessa kerätään Yhteisvastuun hengessä “Yksi viini yhteisvastuulle” lipaskeräyksenä.

Yhteisvastuu

U30-ILTA

maanantaisin 18.8., 1.9., 15.9., 29.9., 13.10., 27.10., 10.11., 24.11.
klo 18 Reskan kulma

18–30-vuotiaiden ilta Reskan kulmalla. Rukousta, Raamattua, yhdessäoloa ja iltapalaa. Vaikkeet ois ikinä ollut mukana seurakunnan jutuissa, oot tervetullut.

Lisätietoja: Emma Autti p. 040 804 9302

NUORTEN AIKUISTEN ALFA-KURSSI

keskiviikkoisin 1.10., 8.10., 15.10.
klo 18 Reskan kulma

Tule ihmettelemään elämän suuria kysymyksiä! Lämmentä ruokaa ja avoin keskustelu kristinuskon perusjutuista. Ilmoittaudu: bit.ly/valonalfa2025
Lisätietoja: Emma Autti p. 040 804 9302

GODFULNESS-LEPOHETKI

ke alkaen 10.9. klo 12 Hämeenlinnan kirkko

Lepää hetki Jumalan läsnäolossa! n. 15 min kestävässä lepopohetkessä pääset irtautumaan arjesta ja pohtimaan sisimmästäsi nousevia ajatuksia ja kysymyksiä. Kirkkoon voi jäädä hiljentymään ja vaikkapa syömään lounaseväitä lepopohetken jälkeen.

GODFULNESS -RETRIITTIPÄIVÄ

la 27.9. klo 10–14 Hämeenlinnan kirkko

Tule levähtämään puoleksi päiväksi rukouksen, musiikin ja sanan äärelle. Retriittipäivää rytmittävät yhteiset Godfulness- lepopohetket ja oma hiljentyminen. Retriittiin voi ottaa mukaan oman käsityön tai kirjan hiljaisia hetkiä varten. Päivään otetaan mukaan omat eväät (ei lämmitysmahdollisuutta). Tarjolla teetä ja kahvia ja pikkupurtavaa. Tule kokemaan erilainen retriitti joka antaa voimaa ja virkistää. *Lisätietoja: Elina Virtanen p. 040 804 9348 tai elina.m.virtanen@evl.fi*

RENTOUDU TAITEEN ÄÄRELLÄ

MAALAUSPÄIVÄ VANAJALLA

la 23.8. klo 9–16 Vanajan seurakuntakoti

Maalauspäivä Vanajalla kutsuu lepäämään, maalaamaan ja hiljentymään sanan ja rukouksen äärelle. Maalauspäivässä saat käyttöösi erilaisia maalaustarvikkeita ja voit kokeilla uusia tekniikoita ja materiaaleja. Päivää rytmittävät lyhyet hiljentymishetket. Maalaamisessa ei vaadita aiempaa kokemusta tai erityisiä taitoja, oma innostus riittää. Mukana olevilta ohjaajilta saat opastusta ja vinkkejä. Päivän hinta on 20 € sisältäen lounaan, kahvit, kaikki materiaalit ja ohjauksen. Ilmoittautuminen 15.8. mennessä. *Tiedustelut ja ilmoittautumiset mielellään sähköpostitse elina.m.virtanen@evl.fi tai marja.vainikka@evl.fi tai seurakunnan nettisivujen kautta.*

TAITEIDEN YÖ – HILJAISEN TAITEEN TYÖPAJA

29.8. klo 18–21 Reskan kulma

Tule tekemään hiljaista taidetta.

Godfulness lepopohetket klo 18, 19 ja 20

HILJAISEN TAITEEN ILLAT VANAJALLA

ma 15.9., ma 22.9., ma 29.9., ma 6.10. ja ma 13.10. klo 17–20

Hiljaisen taiteen illoissa keskitytään hiljaisuudesta ja yhteydestä Jumalaan nousevaan luovuuteen maalaamisen keinoin. Jokaisella kokoontumiskerralla opetellaan uusi tapa maalata ja käyttää värejä. Materiaalit saa seurakunnalta. Iltoihin osallistuminen on maksutonta. *Tiedustelut ja ilmoittautuminen 10.9. mennessä Elina Virtanen p. 040 804 9348 tai elina.m.virtanen@evl.fi*

KUUNTELEMISEN JA KOHTAAMISEN TAITO

– ilta hyvästä vuorovaikutuksesta to 16.10. klo 17–19.30 Reskan kulma

Miten viestin oikein että toinen ymmärtää? Onko hankalia ihmisiä olemassa? Miten saada ryhmä toimimaan hyvin? Tervetuloa pohtimaan mm. näitä kysymyksiä yhdessä toisten kanssa. Yhteistä työskentelyä virittämässä

Tiina Hämäläinen ja Elina Virtanen.

Kahvitarjoilu. *Ilmoittautuminen 10.10. mennessä Elina Virtanen p. 040 804 9348 tai elina.m.virtanen@evl.fi tai seurakunnan nettisivujen kautta.*

NAISTEN SAUNAILTAPÄIVÄ

Keskiviikkoisin lokakuun loppuun saakka klo 15–17 Syöksynsuun leirikeskuksen saunatupa

Syöksynsuu 27, 10 tien varressa. Tervetuloa saunomaan, uimaan sekä vaihatamaan ajatuksia naisten kesken.

OLENNAINEN NAISTENPÄIVÄ

Lauantaina 11.10. klo 10–18.30, Pottinahon seurakuntatalo

Saanko olla se mikä olen tässä kohtaa elämääni? Kuka ja mikä minut määrittelee? Naistenpäivän puhujina ovat nais- ja radiotyöntekijä **Aino Viitanen** sekä luokanopettaja **Saija Väättäinen**. Aino ja Saija ovat mukana Suomen Raamattuopiston naistyössä. Musiikkivieraana ovat **Heikki** ja **Elina Uusikylä**. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun. Lastenhoito järjestetään tarvittaessa. Naistenpäivä päättyy Neulemessuun. Oma neule mukaan! Mukana pastori **Mirja Lassila** ja diakoniatyöntekijä **Seija Puusaari**. *Lisätiedot verkkosivujen tapahtumakalenterista!*

PYHÄ TANSSI

Kerran kuussa tiistaisin klo 13–14 23.9., 21.10., 18.11. ja 16.12.

Reskan Kulma, Raatihuoneenkatu 19. Rauhallista liikettä musiikin tahtiin. Yhdistelmä mietiskelyä ja kehorukousta. *Tiedustelut: Katriina Mäkinen p. 040 804 9356.*

HYVÄN MIELEN -PÄIVÄ

omatoimisille mielenterveyskuntoutujille ke 17.9. klo 10–17, Loimalahden leirikeskus, Majalahdentie 1. Yhteistä olemista ja tekemistä sisällä ja ulkona. Yhteistyössä Kanta-Hämeen mielenterveysyhdistys ry:n kanssa. *Ilmoittautumiset viimeistään 2.9. Diakonikeskus ma-ti sekä to-pe klo 9–12, p. 040 804 9350 tai diakonia.hameenlinna@evl.fi. Katriina Mäkinen soittaa ilmoittautuneille ennen leiripäivää.*

Musiikkia

KAMARIMUSIIKKIA SYYSILTAAN -KONSERTTI

la 27.9. klo 18 Vanajan kirkko
Bach – Bonis – Gaubert
Ulla-Maria Pöyhtäri, huilu
Oskari Pöyhtäri, käyrätorvi
Anna-Maria Lehtoaho, piano ja urut
Juho Punkeri, viulu ja laulu
 Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

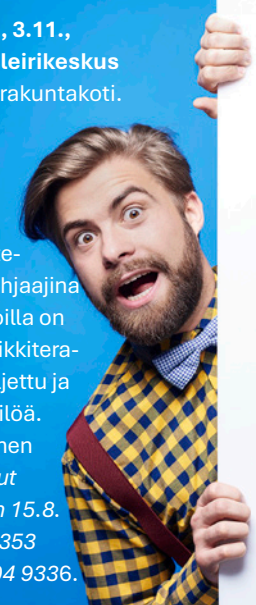
KATHARINA LUTHER -MUSIIKKINÄYTELMÄ

ti 4.11. klo 18 Hämeenlinnan kirkko
 Näytelmä kuvaa Katharinan pohdintoja, valintoja ja elämän käännteitä hengellisesti. Näytelmä perustuu elämäkertaromaaniin, jonka saksalainen **Ursula Koch** kirjoitti **Katharina Lutherista**. Näytelmän on kirjan pohjalta sovittanut **Raimo Mäkelä**. Ohjaus Raimo Mäkelä ja Liisa Kosonen. Kesto noin 1 h 30 min. Ohjelma 10 € lähetystyön hyväksi.

JOTAIN RAJAA!

- ryhmä rajattomille
Maanantaisin klo 14–16.30 25.8., 8.9., 15.9., 6.10., 20.10., 3.11., 17.11., ja 1.12. Loimalahden leirikeskus Majalahdentie 1, Vanajan seurakuntakoti.

Oletko huono sanomaan ei? Miten laitetaan jotain rajaa? Tule mukaan terapeutin ryhmään pohtimaan ja harjoittelemaan rajojen asettamista. Ohjaajina toimivat diakoniatyöntekijät, joilla on psykodraamaohjaajan ja musiikkiterapeutin koulutus. Ryhmä on suljettu ja siihen otetaan mukaan 7 henkilöä. Ryhmäläiset haastatellaan ennen ryhmän aloittamista. *Tiedustelut ja ilmoittautumiset viimeistään 15.8. Tiina Hämäläinen p. 040 804 9353 Tai Henna Helminen p. 040 804 9336.*

KÄSITYÖRYHMÄ

Torstaisin parillisilla viikoilla 4.9.–11.12. klo 15–17
Reskan Kulma, Raatihuoneenkatu 19.

Neulotaan ja virkataan, tehdään ehkä muitakin käsitöitä. Syksyn käsityöaiheet liittyvät kasteeseen. Materiaaleja saat paikan päältä. Ota mukaan omaan käteesi sopivat puikot ja koukut. Ryhmän vetäjinä toimivat vapaaehtoiset. *Lisätietoja: Seija Puusaari p.040 804 9358, seija.puusaari@evl.fi*

UP – LEIRI TYÖIKÄISILLE

10.–11.9. Loimalahden leirikeskuksessa, Majalahdentie 1.

Oletko tällä hetkellä päivisin kotona työttömyyden, sairauden tai muun syyn takia? Lähde mukaan rentoutumaan luonnon rauhaan. Luvassa hyvää ruokaa, leppoisaa kisailua sekä yhdessäoloa. Löylyhinkin pääsee, mikäli saunanlämmittäjiä ilmaantuu. Leiri alkaa ke 10.11. klo 16 päivällisellä ja päättyy to 11.9. klo 17 päivälliseen. Omat lakanat ja pyyhe. Hinta 20 €, sisältää täysihoidon. *Ilmoittautumiset: 25.8. mennessä diakoniatyöntekijä Tiina Hämäläinen p. 040 804 9353.*

UUSIA POLKUJA -TYÖIKÄISTEN RYHMÄ

Keskiviikkoisin klo 12.30–14.30 (17.9. alkaen)
Reskan Kulma, Raatihuoneenkatu 19.
 Ryhmä työikäisille. Monipuolista ja mukavaa ohjelmaa suunnitellaan yhdessä tuumin. Ryhmään tulijat haastatellaan. *Tiedustelut ja ilmoittautumiset: p. 040 804 9353, tiina.s.hamalainen@evl.fi*

TULE MUKAAN LAULAMAAN!

TAWASTICA-KUORO

aloitus 18.9. torstaisin klo 17.30–19, Lukiokatu 1
 Kuoro laulaa vanhempaa ja uudempaa klassiseen tyyliin painottuvaa ohjelmistoa. Nuotinlukutaito on eduksi, mutta riittävällä nuottikorvalla pärjää. *Yhteystiedot kaisa.kautto@evl.fi, p. 040 8049 503*

KAIKKI LAULAMAAN -LAULUTILAISUUS

aloitus 10.9. keskiviikkoisin klo 15–16, Hämeenlinnan kirkko
 Tilaisuus on avoin kaikille, jotka haluavat laulaa. Ei vaadi ilmoittautumista eikä sitoutumista. Ohjelmistossa virsiä ja muita hengellisiä lauluja, kansanlauluja jne. Pääsääntöisesti viikottaisen tilaisuuden toteutumisen voi tarkistaa seurakunnan tapahtumakalenterista.

HÄMEENLINNAN GOSPELKUORO

torstaisin klo 18–20, Vanajan kirkko
 Kuoron ohjelmisto koostuu monipuolisesta hengellisestä rytmimusiikista. Uudet laulajat voivat sopia koelaulun kuoron johtajan kanssa. *Yhteystiedot juho.punker@evl.fi, p. 040 8049 320*

KALVOLAN KIRKKOKUORO

keskiviikkoisin klo 17–19, Kalvolan kirkko, Iittala
 Ohjelmistossa monipuolista ja moniäänistä hengellistä musiikkia. *Yhteystiedot juho.punker@evl.fi, p. 040 8049 320*

VANAJAVEDEN NUORISOKUORO

noin 12–19 vuotiaat, aloitus 3.9. keskiviikkoisin klo 17–19, Hämeenlinnan kirkko
 Kuoron ohjelmisto koostuu moniäänisestä klassisesta ja hengellisestä musiikista. Uudet laulajat voivat sopia koelaulun kuoronjohtajan kanssa. *Yhteystiedot anna-maria.lehtoaho@evl.fi, p. 040 8049 344*

AURORINA-KUORO

5.–8.-luokkalaisille
torstaisin klo 17–18 Hämeenlinnan kirkossa.
 Syksyn kausi alkaa 4.9. *Lisätietoja kanttori Ismo Savimäki p. 040 804 9322.*

NELOSLUOKKALAISTEN KUORO

tiistaisin klo 16–16.45 Hämeenlinnan kirkossa.
 Syksyllä kausi alkaa 2.9. *Lisätietoja kanttori Ismo Savimäki p. 040 804 9322.*

LASILINNUT KUORO IITALASSA

1.–6.-luokkalaisille
torstaisin klo 14.45–16.15 Iittalan seurakuntatalolla.
 Mahdollisesti jakaudutaan ikäluokittain kahteen eri ryhmään. Syksyn kausi starttaa 4.9. *Lisätietoja Anne Laulajainen p. 050 0321 689.*

ELÄKEIKÄISTEN RYHMÄT
KANTAKAUPUNGISSA

RESKAN KULMA ELÄKEIKÄISTEN KAHVIT

Joka kuun ensimmäinen tiistai klo 13–14.30,
Raatihuoneenkatu 19

2.9. Vieraana kirjailija **Anna-Kaisa Linna-Aho**
7.10. Vieraana teologi sairaalasielunhoidosta
4.11. Vieraana diakoniatyöntekijä **Lauri Nurmi**
kertomassa seikkailustaan huippuvuorilla
2.12. Kanttori laulattamassa joululauluja

HÄTILÄ

Parillisten viikkojen keskiviikko, klo 13–14.30
(17.9. alkaen), Vanhusten asuntosäätiön kerhotila,
Aulangontie 4

POLTINAHON SEURAKUNTATALON KAHVIO

Parittomien viikkojen torstaisin klo 13–14.30
(11.9. alkaen), Turuntie 34.

NÄPERTÄJÄT

Parillisten viikkojen tiistaisin klo 13–15
(16.9. alkaen), Reskan Kulma,
Raatihuoneenkatu 19.
Tiedustelut: Anne Kössi, p. 040 804 9482

HOPEAKERHO

Parittomien viikkojen keskiviikkoisin
klo 13–14.30 (24.9. alkaen),
Rengon seurakuntatalo,
Hinkaloistentie 1, Renko.
Tiedustelut: Anne Kössi, p. 040 804 9482

ELÄKEIKÄISTEN TIISTAikerho

Joka kuukauden 3. tiistai syyskuusta lähtien
klo 13.30–15, Kalvolan seurakuntatalo,
Hallintotie 3, Iittala.
Hartaus, keskustelua, kahvitarjoilu.
Tiedustelut: Anne Kössi, p. 040 804 9482

VANHUSTEN VIIKKO

“Onni kasvaa yhteisössä”
ma 6.10. Vanhusten viikon tapahtumaa klo 12–15,
Hämeenlinnan pääkirjastolla, Lukiokatu 2.
Paikalliset toimijat esittelevät toimintaansa.
Järjestäjänä on Vanhustyön verkosto.

VANHUSTEN VIIKON ALOITUSMESSUT:

su 5.10. klo 12 Jukolan Lintukoto
su 5.10. klo 10 Kalvolan kirkko
su 5.10. klo 15 Rengon kirkko

OMAISHOITAJIEN
VIRKISTYSILTAPÄIVÄ

pe 5.9. klo 11–15 Loimalahden leirikeskuksessa,
Majalahdentie 1. Virkistyspäivä on omaistaan
tai läheistään hoitaville, päivän ohjelmassa:
lounas ja Hamk:n opiskelijoiden järjestämää
ohjelmaa, sauna ja uintia, kahvit ja letut.
Yhteistyössä Hämeenlinnan Omaishoitajat ry:n
kanssa. Ilmoittautuminen 30.8. mennessä
Susanna Kollanukselle p. 040 727 7276 tai
omaishoitajat@hmlomaishoitajat.fi

VOIMIA ARKEEN -KURSSI

ke 10.9. klo 13–15, Reskan kulma
ke 15.10. klo 13–15, Kirkkorinne 4
ke 19.11. klo 13–15, Kirkkorinne 4
Kurssi on tarkoitettu omaistaan tai läheistään
hoitaville tukemaan arjessa jaksamista.
Kurssin vetäjinä toimivat diakoniatyöntekijät
Jenni Kaarenoja ja Henna Helminen, max. 10
henkilöä, maksuton. Yhteistyössä Hämeenlinnan
Omaishoitajat ry:n kanssa. Ilmoittautuminen 31.8.
mennessä Susanna Kollanukselle p. 040 727 7276,
omaishoitajat@hmlomaishoitajat.fi

RESKAN KULMAN AAMUPALA

Tiistaisin klo 9–11 (2.9. alkaen)
Reskan Kulma, Raatihuoneenkatu 19.
Hartaushetki klo 10. Maksuton aamupala.
Diakoniatyöntekijä tavattavissa.
Tiedustelut: Diakoniakeskus ma-ti sekä
to-pe klo 9–12, p. 040 804 9350

YLISTYSLAULU- JA
RUKOUSILLAT

Hämeenlinnan kirkossa
klo 18.00

Ylistyslaulu- ja rukousilloissa laulamme
ylistyslauluja, rukoilemme esirukouspyyntöjen
puolesta ja nautimme viikkoehtoollisen.
Illoissa on myös puhuja- ja musiikkivieraita.

- to 11.9. Mukaansa kutsuva seurakunta
New-Wine -liikkeen
toiminnanjohtaja Jukka Jämsen
to 9.10. Älä pelkää ketään!
Pastori Mirja Lassila
to 6.11. Psalmimessu, Gospelkuoro
Juho Punkerin johtamana
to 4.12. Rukous-ikuinen voima,
Maksetut viulut

DIAKONIARUOKAILUT
JUKOLAN LINTUKOTO

Perjantaisin (5.9. alkaen) klo 11–12.30
Eeronkuja 5. Ateria 4 €, lapset ilmaiseksi.
Tiedustelut: Diakoniakeskus ma-ti sekä
to-pe klo 9–12, p. 040 804 9350

RENGON SEURAKUNTATALO

Torstaisin (4.9. alkaen) klo 11–12.30
Hinkaloistentie 1, Renko. Ateria 4 €,
lapset ilmaiseksi. Tiedustelut: Lauri Nurmi
p. 040 804 9376, lauri.nurmi@evl.fi

KALVOLAN YHTEINEN PÖYTÄ

Joka kuukauden 3. tiistai:
16.9., 21.10., 18.11., 16.12. klo 12–13.30
Kalvolan seurakuntatalo, Hallintotie 3, Iittala.
Ateria 4 €, lapset ilmaiseksi.
Tiedustelut: Anne Kössi p. 040 804 9482

RETRO-RYHMÄ

Torstaisin klo 10–12, Reskan Kulma,
Raatihuoneenkatu 19.

Ryhmä 50+ -vuotiaille ukrainalaisille ja
suomalaisille. Mukavaa yhdessäoloa ja
tekemistä, tulkkaus järjestetty.
Tule rohkeasti mukaan!
Tiedustelut ja ilmoittautumiset:
Tiina Hämäläinen p. 040 804 9353 tai
Olena Niinikoski p. 045 185 5685.

VAPAAEHTOISENA
SEURAKUNNASSA -KOULUTUSILTA

ke 3.9. klo 17–19.30 Reskan kulma
Oleko kiinnostunut vapaaehtoistoiminnasta?
Illassa käymme läpi vapaaehtoistoiminnan
perusteita ja periaatteita ja tutustumme
seurakunnan vapaaehtoistoimintaan.
Iltaan osallistuminen ei edellytä vapaaehtoiseksi
ryhtymistä. Kahvitarjoilu. Ilta on tarkoitettu
uusille ja vanhoille vapaaehtoisille.
Tiedustelut ja ilmoittautuminen 29.8. mennessä
Elina Virtanen p. 040 804 9348 tai
elina.m.virtanen@evl.fi tai
seurakunnan nettisivujen kautta

VAPAAEHTOISTEN ILTAPÄIVÄKAHVIT

to 11.9. klo 15–16.30 Reskan kulma
Viikon maittavimmat iltapäiväkahvit
vapaaehtoisille ja vapaaehtoistoiminnasta
kiinnostuneille.

HÄMEENLINNAN KIRKON MESSUT JA HARTAUDET

su 10.8. klo 10 KONFIRMAATIOMESSU, Hämeenlinnan kirkko

pe 15.8. klo 18 PRIDE-TAPAHTUMAN SATEENKAARIMESSU ja kahvila, Hämeenlinnan kirkko. Messu klo 18, kahvila klo 19 alkaen.

su 17.8. klo 10 Hämeenlinnan kirkko

su 24.8. klo 10 Hämeenlinnan kirkko, SLEY:n kirkkopyhä.

su 31.8. klo 10 Hämeenlinnan kirkko

su 7.9. klo 10 Hämeenlinnan kirkko

su 14.9. klo 10 Hämeenlinnan kirkko

su 21.9. klo 10 Hämeenlinnan kirkko

su 28.9. klo 10 Hämeenlinnan kirkko

su 5.10. klo 10 Hämeenlinnan kirkko

su 12.10. klo 10 Hämeenlinnan kirkko

su 19.10. klo 10 Hämeenlinnan kirkko

su 26.10. klo 10 Hämeenlinnan kirkko

su 2.11. klo 10 Hämeenlinnan kirkko

su 9.11. klo 10 PYHÄINPÄIVÄNHARTAUUS, Hämeenlinnan kirkko, ajankohta tarkentuu lähempänä.

VANAJAN KIRKON MESSUT JA HARTAUDET

Ehtoollisjumalanpalvelus klo 12, iltakirkko klo 18.

su 17.8. klo 12 Vanajan kirkko

su 24.8. klo 18 Vanajan kirkko, iltakirkko

su 31.8. klo 12 Vanajan kirkko

su 14.9. klo 12 Vanajan kirkko

su 21.9. klo 18 Vanajan kirkko, iltakirkko

su 28.9. klo 12 Vanajan kirkko

su 5.10. klo 18 Vanajan kirkko, iltakirkko

su 12.10. klo 12 Vanajan kirkko

su 19.10. klo 18 Vanajan kirkko, iltakirkko

su 26.10. klo 12 Vanajan kirkko

su 2.11. klo 18 Vanajan kirkko, iltakirkko

su 9.11. klo 12 Vanajan kirkko

LÄHIÖMESSUT JUKOLAN LINTUKODOSSA

Parillisten viikkojen sunnuntaisin 7.9.–14.2. klo 12 Maksuton keittolounas.

VALOMESSU

su 17.8. klo 17 Hämeenlinnan kirkko

su 31.8. klo 17 Hämeenlinnan kirkko

su 14.9. klo 17 Hämeenlinnan kirkko

su 28.9. klo 17 Hämeenlinnan kirkko

su 12.10. klo 17 Hämeenlinnan kirkko

su 26.10. klo 17 Hämeenlinnan kirkko

su 9.11. klo 17 Hämeenlinnan kirkko

KELTTIMESSU

su 2.11. klo 18 Vanajan kirkko

Tule kokemaan iloa ja Jumalan läsnäoloa. Messussa kelttirukouksia, uusia virsiä ja iltatee. Mukana pastorit Mirja Lassila ja Tommi Vehmas sekä bändi.

Kalvolassa tapahtuu

MESSUT

su 10.8. klo 10 Kalvolan kirkko

su 17.8. klo 15 Kalvolan seurakuntatalo seurakuntasali

su 24.8. klo 10 Kalvolan kirkko

su 31.8. klo 15 Kalvolan seurakuntatalo seurakuntasali

su 14.9. klo 15 Kalvolan seurakuntatalo seurakuntasali

su 21.9. klo 10 Kalvolan kirkko

su 28.9. klo 15 Kalvolan seurakuntatalo seurakuntasali

su 5.10. klo 10 Kalvolan kirkko

su 12.10. klo 15 Kalvolan seurakuntatalo seurakuntasali

su 19.10. klo 10 Kalvolan kirkko

su 26.10. klo 15 Kalvolan seurakuntatalo seurakuntasali

su 2.11. klo 10 Kalvolan kirkko

su 9.11. klo 15 Kalvolan seurakuntatalo seurakuntasali

PERHEKIRKKO

7.9. klo 10 Kalvolan kirkko

Kirkkohetken jälkeen pieni tarjoilu sekä puuhaa lapsille.

LÄHIMMÄISTUPA KALVOLASSA

Torstaisin 4.9., 11.9. , 23.9., 2.10., 9.10., 16.10., 23.10., 30.10., 6.11., 13.11., klo 11–14, Hallintotie 3, Iittala. Erilaista ohjelmaa, kahvitarjoilu. Vapaaehtoiset emännät. Tiedustelut: Hanna-Leena Niemelä p. 040 804 9361, hanna-leena.niemela@evl.fi

KALVOLAN YHTEINEN PÖYTÄ

Joka kuukauden 3. tiistai: 16.9., 21.10., 18.11., 16.12. klo 12–13.30 Kalvolan seurakuntatalo, Hallintotie 3, Iittala. Ateria 4 €, lapset ilmaiseksi. Tiedustelut: Anne Kössi p. 040 804 9482

OMAISHOITAJIEN JA HOIDETTAVIEN RYHMÄ

Joka kuun viimeisenä keskiviikkona (27.8. alkaen) Lähimmäistupa Kalvola, Hallintotie 1, Iittala. Vertaisryhmä, yhteistyössä Hämeenlinnan Omaishoitajat ry:n kanssa. Kahvitarjoilu. Tiedustelut: Anne Kössi, p.040 804 9482

RAAMATTUPIIRI

ti 26.8., ti 9.9. 21.10., 4.11., klo 18 Kalvolan seurakuntatalo kahvio

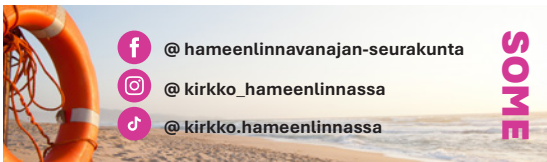
YHTEISRUOKAILU

tiistaisin 16.9., 21.10., 18.11., klo 12 Kalvolan seurakuntatalo Ruokamaksu 4 €

TIISTAikerho

21.10., 18.11. klo 13.30 Kalvolan seurakuntatalossa

Kalvolan lasten ja nuorten tapahtumat ja ryhmät löydät Menot-liitteen muista osioista.

Rengossa tapahtuu

MESSUT

su 10.8. klo 15 Rengon kirkko

su 17.8. klo 10 Rengon kirkko

su 24.8. klo 15 Rengon kirkko

su 31.8. klo 10 Rengon kirkko

su 7.9. klo 15 Rengon kirkko

su 14.9. klo 10 Rengon kirkko

su 21.9. klo 15 Rengon kirkko

su 28.9. klo 10 Rengon kirkko

su 5.10. klo 15 Rengon kirkko

su 12.10. klo 10 Rengon kirkko

su 19.10. klo 15 Rengon kirkko

su 26.10. klo 10 Rengon kirkko

su 2.11. klo 15 Rengon kirkko

su 9.11. klo 10 Rengon kirkko

PYHÄINPÄIVÄN HARTAUSHETKI

la 1.11. Rengon kirkko

Aikataulu tarkentuu lähempänä.

DIAKONIA RUOKAILU

Torstaisin (4.9. alkaen) klo 11–12.30 Rengon seurakuntatalo Hinkaloistentie 1, Renko. Ateria 4 €, lapset ilmaiseksi. Tiedustelut: Lauri Nurmi p. 040 804 9376, lauri.nurmi@evl.fi

HOPEAKERHO

Parittomien viikkojen keskiviikkoisin klo 13–14.30 (24.9. alkaen), Rengon seurakuntatalo, Hinkaloistentie 1, Renko. Tiedustelut: Anne Kössi, p.040 804 9482

RAAMATTUPIIRI

parillisten viikkojen tiistaisin 2.8. alkaen klo 18 Rengon seurakuntatalo, Hinkaloistentie 1, Renko. Lisätiedot: Sara Kaloinen p. 044 975 9333

KAUNEIMMAT COVERIT -KONSERTTI

ke 8.10. klo 19 Rengon kirkko Duo Jerry ja Ilona Ala-Leppilampi. Liput 25 € lippu.fi, R-kioski ja ovelta.

Lasten ja nuorten tilaisuudet ja ryhmät Rengossa löydät Menot-liitteen muilta sivuilta.

Elomessut

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta on mukana Elomessuilla!

Tule tapaamaan meitä Loimua-areenalle!

Messut auki lauantaina 9.8. klo 10–17 ja sunnuntaina 10.8. klo 10–16.

Osastolla mm. pienoissähköautorata ja muuta kivaa tekemistä myös perheen pienille.

Tietoa myös syksyn toiminnasta, kerhoista ja vuoden 2026 rippikouluista!

KATEKUMENAATTI
– YHTEINEN MATKA, JOSSA LÖYDÄT UUSIA
MAISEMIA JA KANSSAKULKIJOITA.

Katekumenaatti-ryhmissä seurataan kirkkovuotta
2.9.2025–24.5.2026

Mitä tarkoittaa katekumenaatti?
Katekumenaatti tulee sanasta kateketai, joka tarkoittaa rinnalla kulkemista ja hengellistä matkakumppanuutta. Katekumenaatti on aikuiseen uskoon perehdyttävä yhteinen matka. Katekumenaatti on noin 9 kuukauden mittainen kirkkovuoden rytmiä seuraava kokoontumisten jakso. Tarkoitus on kasvaa ja syventyä kristillisen uskon tuntemisessa, perehtyä seurakunnan yhteiseen jumalanpalveluselämään ja rukoukseen ja kirkkomme rikkaaseen hengelliseen perintöön keskustellen ja yhdessä kulkien pienryhmissä.

Katekumenaattiryhmässä on etsijöitä, ohjaajia, hengellisiä matkakumppaneita ja ryhmän pappi. Katekumenaatti sisältää neljä vaihetta, joihin jokaiseen kuuluu yksi messu. Katekumenaatti soveltuu myös osaksi aikuisrippikoulua.

Katekumenaatti pidetään 2.9.2025–24.5.2026 ja se kokoontuu joka toinen viikko tiistaisin Jukolan seurakuntatalolla klo 17.30–20.30. Poikkeuksena lomaviikot. Nautimme pienen iltapalan, kuulemme alustuksen aiheesta, kokoonnumme ryhmiin keskustelemaan ja päätämme iltahartauteen. Kurssi pidetään jos matkalle lähtijöitä on 15.

Ilmoittautuminen Katekumenaattiin 26.8. mennessä pastori Mirja Lassilalle puh. 040 804 9310 tai mirja.lassila@evl.fi. Kysy ja ota rohkeasti yhteyttä.
Lämpimästi tervetuloa!

ERORYHMÄ 2026
Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan
perheasiain neuvottelukeskuksesta
järjestetään eroryhmä kevät-talvella 2026.

Eroryhmässä työstitään eroon liittyviä tunteita ja erosta selviytymistä. Jokaisella kerralla on oma teema ja vertaisryhmätyöskentelyä. Ryhmä alkaa 21.1.2026 kello 17.30–20. Tapaamiskertoja on 10 keskiviikkoa tästä eteenpäin. Eroryhmään voivat osallistua Hämeenlinnan ja Janakkalan asukkaat.

Ryhmään voit ilmoittautua lähettämällä tekstiviestin perheneuvoja Sari Paanulle p. 040 804 9343. Sari Paanu ottaa sinuun yhteyttä haastattelua varten.

SURURYHMÄ
Seuraava sururyhmä alkaa elokuussa 2025. Ryhmä kokoontuu seitsemän kertaa torstaisin 28.8.–9.10. klo 16.30–18 Hämeenlinnan keskustassa.

Ryhmään voidaan ottaa kahdeksan henkilöä ja siihen tullaan ilmoittautumisen kautta. Suosittelemme, että menetyksestä on kulunut muutama kuukausi (2–6 kk) ryhmän alkaessa.

Läheisen ihmisen kuolema on syvä ja voimakas kokemus. Jokaisen suru on ainutlaatuinen ja oma. Surun jakaminen toisten kanssa auttaa jaksamaan ja siksi seurakunta tarjoaa vertaistukea sureville. Sururyhmässä saa jakaa omia ajatuksiaan ja tunteitaan muiden läheisensä menettäneiden tuella.

Ryhmässä on lupa surra ja kysyä vaikeitakin kysymyksiä. Kokoontumiset päätetään lyhyeen hartauteen. Sururyhmää ohjaa seurakunnan työntekijöistä muodostuva työpari. Ryhmät ovat luottamuksellisia.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset 21.8. mennessä Hanna-Leena Niemelä p. 040 804 9361 tai hanna-leena.niemela@evl.fi

Sinun surusi on totta.

JEESUS: TIE ELÄMÄÄN
Iltapäivä vankilälähetystyöstä
la 11.10. klo 13–18 Kotikirkko Hattula,
Teollisuustie 6, Hattula.

Iltapäivä alkaa kahvitarjoilulla. Ohjelmassa mm. todistuksia Herran hyvyydestä, musiikkia, vankilatyön historiaa ja nykypäivää.

**YHTEINEN
DIAKONIAITYÖN-
RETKIPÄIVÄ
TORSTAINA 4.9.**
Diakoniatyön asiakkaille

KÄYNTIKOhteita:
Turun tuomiokirkko,
merimuseo Forum Marinum

Lähtö:
klo 8 Lammin linja-autoasema
klo 8.40 HML, Wetterhoffin pysäkki
klo 9 Iittalan linja-autoasema
Paluu:
n. klo 19 Lammi

Hinta 30 €/hlö (maksu kerätään bussissa), sisältää matkat, liput, opastuksen merimuseossa ja ruokailun.

Ilmoittautuminen 12.8. – 26.8.
Diakoniakeskus ma-ti sekä to-pe klo 9–12, p. 040 804 9350

Kuva Reijo Telaranta, Pixabay

**DIAKONIAITYÖN
AJANVARAUS JA
NEUVONTA**
Keskusteluapua, hengellistä ja henkistä tukea, talous- ja palveluohjausta, ruoka-apua ja muuta taloudellista apua.

KANTAKAUPUNKI
Diakoniakeskus,
Birger Jaarlin katu 3,
ma-ti ja to-pe klo 9–12
p. 040 804 9350,
diakonia.hameenlinna@evl.fi

KALVOLA/IITTALA
Seurakuntatalo,
Hallintotie 3, Iittala
AJANVARAUS:
Diakoniakeskuksen kautta.

RENKO
Rengon seurakuntatalo,
Hinkaloistentie 1, Renko
AJANVARAUS:
Diakoniakeskuksen kautta.